

اصول طب داخلى هاريسون

کلیات طب بالینی

تألیف

آنthonی فوسی
دن لونگو
استفان هوسر
دنس کاسپیر
لاری جیمسون
جوزف لوسکالزو

ترجمه

دکتر محمدحسین عصاره
دکتر سارا رزاقی

ویراستار

دکتر ندا زمانی فرو
ریزیدنت داخلى دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

نیزنظر

دکتر فرهاد اعتضادی
عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

کتاب ارجمند

کتاب ارجمند

<p>عنوان و نام پدیدآور: کلیات طب بالینی / دن لوئنگو... [او دیگران] ترجمه محمدحسین عصاره، سارا رزاقی؛ ویراستار ندا زمانی فر؛ زیرنظر فرهاد اعتمادی. مشخصات نشر: تهران: کتاب ارجمند، ۱۳۹۱. مشخصات ظاهری: ۳۱۲ ص، وزیری شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۰۰-۲۳۷-۱ کتاب حاضر ترجمه‌ی بخشی از کتاب "Harrison's principles of internal medicine, 18th. ed, c2011 موضوع: پزشکی بالینی شناسه افزوده: لوئنگو، دن لوئیس، ۱۹۴۹ -، ویراستار (Longo, Dan L Dan Louis) شناسه افزوده: عصاره، محمدحسین، ۱۳۶۳ -، مترجم شناسه افزوده: رزاقی، سارا، ۱۳۶۵ -، مترجم شناسه افزوده: زمانی فر، ندا، ویراستار شناسه افزوده: اعتمادی، فرهاد، ۱۳۴۵ -، ناظر ردیفندی کنگره: ۸۱۳۹۱/۶۴۶ ردیفندی دیوبی: ۶۱۰ شماره کتابشناسی ملی: ۲۰۵۹۰۵۹</p>	<p>دان لوئنگو، دنیس کاسپر، لاری جیمزون، آنتونی فوسی استخان هوسو، یوزف لو سکالزو کلیات طب بالینی ترجمه: دکتر محمدحسین عصاره، دکتر سارا رزاقی فروخت: ۱۳۳ ناشر: انتشارات ارجمند صفحه‌آر: محمد بهمنی طراح داخل متن: فاطمه پاشاخانلو طراح جلد: احسان ارجمند چاپ: غزال، صحافی: روشنک چاپ اول، فروردین ۱۳۹۲، ۱۳۰۰ نسخه شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۰۰-۲۳۷-۱ www.arjmandpub.com</p> <p>این اثر، مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفات و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هر کس تمام یا قسمی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) نشر یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.</p>
--	--

مرکز پخش: انتشارات ارجمند

دفتر مرکزی: تهران بلوار کشاورز بین خیابان کارگر و ۱۶ آذر تلفن ۸۸۹۷۹۰۵۴۴ ۸۸۹۷۷۰۰۲
 شعبه اصفهان: دروازه شیراز، خیابان چهارباغ بالا، پاساژ مازارجریب تلفن ۰۳۱۱-۶۲۸۱۵۷۴
 شعبه مشهد: میدان دکتر شریعتی، اول احمدآباد، پاساژ امیر، طبقه همکف تلفن: ۰۵۱-۸۴۴۱۰۱۶
 شعبه پابل: خیابان گنج افروز، پاساژ گنج افروز تلفن ۰۱۱-۲۲۲۷۷۶۴
 شعبه رشت: خیابان نامجو، روپروری ورزشگاه حضدی تلفن ۰۱۳۱-۳۲۲۲۸۷۶
 شعبه ساری: بیمارستان امام روبروی ریاست تلفن: ۰۹۱۸۰۲۰۰۹۰

بهای ۱۶۰۰۰ تومان

مقدمه

علیرغم پیشرفت علوم در دهه‌های اخیر و ورود ابزارهای تشخیصی و درمانی مبتنی بر تکنولوژی پیشرفته همچنان آنچه که باعث نجات جان بیماران می‌شود درک صحیح و اقدام به موقع پزشکان متبحر است. تبحری که نتیجه سال‌ها مطالعه متون مبتنی بر تجربیات گذشتگان و کسب تجربیات عملی ناشی از کار بر بالین بیماران است. این مسیری است که هر پزشکی باید طی کند و متأسفانه یا خوشبختانه هیچ میانبری برای آن متصور نیست. بنابراین یادگیری اصول تئوریک طب بالینی از ضروریات آموزشی برای هر دانشجوی پزشکی بوده و راهی برای ورود به دریای بیکران طب بالینی است. ترجمه پیش رو تلاشی در راستای این هدف خطیر است. کتاب هاریسون از جمله بهترین و بهروزترین کتب طب داخلی است. لذا انتخاب این کتاب برای ترجمه مبحث فوق الذکر نشان‌دهنده حسن انتخاب مترجمان توانا و بادقت این کتاب است. این‌جانب امیدوارم که دانشجویان پزشکی حداکثر استفاده را از ترجمه روان متن پیش رو برد و بدانند که پزشک موفق در هر رشته تخصصی در وحله اول باید یک کلینیسین حاذق باشد.

دکتر فرهاد اعتضادی

عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

فهرست مطالب

■ متأنالیز.....	۴۳.....	بخش اول- مقدمه‌ای بر طب بالینی.....	۱۱.....
■ راهکارهای عملکرد بالینی	۴۳.....	فصل ۱. به کارگیری طب	۱۲.....
■ نتیجه گیری.....	۴۴.....	■ پزشک دنیای مدرن.....	۱۲.....
■ اصول مراقبت از بیمار	۴۶.....	■ مهارت‌های بالینی	۱۳.....
■ اصول اساسی غربالگری	۴۶.....	■ اصول مراقبت از بیمار	۱۵.....
■ روش‌های جهت سنجش فواید سلامتی	۴۷.....	■ ارتباط پزشک و بیمار	۱۸.....
■ موارد رایج.....	۵۰.....	■ پژوهش قرن بیست و یکم: مرزهای در حال گسترش	۲۰
■ مبانی فارماکولوژی بالینی	۵۴.....	فصل ۲. تصمیم‌گیری در طب بالینی	۲۶.....
■ انديکاسيون‌های درمان دارویی: خطرات در مقابل مزايا.....	۵۵.....	■ مقدمه	۲۶.....
■ اصول فارماکوکنیتیک.....	۵۵.....	■ مقدمه‌ای مختصر بر استدلال بالینی	۲۶.....
■ جذب Absorption	۵۵.....	■ تعدیل‌کننده‌های مهم تصمیم‌گیری در پزشکی	۳۱.....
■ توزیع و حذف	۵۹.....	■ تفسیر تست‌های تشخیصی، در زمینه تصمیم‌گیری بالینی	۳۳.....
■ توزیع دارو	۶۰.....	■ تست‌های تشخیصی: معیارهای دقت تست	۳۳.....
■ اتصال پروتئین پلاسمایی	۶۱.....	■ معیارهای مربوط به احتمال بیماری و فرضیه بايس	۳۵.....
■ پاکسازی	۶۱.....	■ کاربرد تست‌های تشخیصی در CAD	۳۶.....
■ تابولیت‌های دارویی فعال	۶۱.....	■ مدل‌های پیش‌بینی آماری	۳۸.....
■ مبانی فارماکوکنیتیک پرخطر (high-risk)	۶۲.....	■ ابزارهای حمایت از تصمیمات رسمی	۳۹.....
■ مبانی انتخاب دوز	۶۳.....	■ سیستم‌های حمایت از تصمیمات	۳۹.....
■ غلظت پلاسمایی داروها به عنوان راهنمای جهت درمان	۶۴.....	■ تحلیل تصمیمات	۳۹.....
■ اثرات بیماری بر پاسخ و غلظت دارویی	۶۶.....	■ طب مبتنی بر شواهد	۴۰.....
■ بیماری کلیوی	۶۶.....	■ منبع شواهد: دفاتر مثبت و مطالعات بالینی	۴۱.....

■ بیماری کبدی.....	66.....
■ نارسایی قلبی و شوک.....	67.....
■ استفاده از دارو در سالمندان	67.....
■ شاخص های ژنتیک پاسخ به داروها.....	67.....
■ مبانی تنوء ژنتیکی و صفات انسانی.....	67.....
■ وضعیت دارویی مشخص از نظر ژنتیکی و اثرات متفاوت	69.....
■ تنوع در مولکول های هدفی که داروها با آنها تعامل دارند.....	72.....
■ پلی مورفیسم هایی که زمینه بیولوژیکی را که در آن تعاملات دارو - هدف رخ می دهد تنظیم می کنند	73.....
■ واریانت های متعدد تنظیم کننده اثرات دارویی	73.....
■ Genome-wide association و پاسخ دارویی	
■ متغیر.....	74.....
■ چشم اندازها برای وارد ساختن اطلاعات فارماکو ژنتیک در طب بالینی	74.....
■ تعاملات بین داروها	74.....
■ تعاملات فارماکو کیتیک که سبب کاهش اثرات دارویی می شوند	76.....
■ واکنش های فارماکو کیتیک که سبب افزایش اثرات دارویی می شوند	76.....
■ واکنش های دارویی که با تغییر در شکل دارو همراه نیستند	77.....
■ واکشن های مضر به داروها	78.....
■ حوزه مسئله	79.....
■ سمیت غیر مرتبط به فعالیت اولیه فارماکولوژیک دارو	79.....
■ تشخیص و درمان عوارض دارویی	80.....
■ اصلاح خطرات به کمک تدبیر پیشگیرانه جهت کاهش خطرات قلبی.....	81.....
■ ارزیابی عملکرد ریوی قبل از عمل	101.....
■ فصل 7. بیماری های طبی در طی بارداری ...	83.....
■ فشار خون بالا	83.....
■ پروفیلاکسی برای اندوکاردیت عفونی	102.....
■ پره اکلام پرسی	103.....
■ ارزیابی عملکرد ریوی قبل از عمل	102.....
■ دیابت	102.....
■ پروفیلاکسی برای ترومبو آمبولی وریدی ..	103.....
■ ارزیابی خطرات قلبی	96.....
■ داروهای هوش بر	96.....
■ ارزیابی بیمارانی با خطر متوسط و بالا.....	97.....
■ ارزیابی خطرات قلبی قبل از عمل	97.....
■ تست های قلبی غیر تهاجمی قبل از عمل جهت ارزیابی خطرات	98.....
■ اصلاح خطرات به کمک تدبیر پیشگیرانه جهت خلاصه	99.....
■ فصل 8 ارزیابی طبی در بیمار جراحی	96.....
■ داروهایی که با خطر متوسط و بالا.....	96.....
■ ارزیابی بیمارانی با خطر متوسط و بالا.....	97.....
■ ارزیابی خطرات قلبی قبل از عمل	97.....
■ تست های قلبی غیر تهاجمی قبل از عمل جهت ارزیابی خطرات	98.....
■ اصلاح خطرات به کمک تدبیر پیشگیرانه جهت خلاصه	99.....
■ ارزیابی عملکرد ریوی قبل از عمل	101.....
■ دیابت	102.....
■ پروفیلاکسی برای اندوکاردیت عفونی	102.....
■ پروفیلاکسی برای ترومبو آمبولی وریدی ..	103.....

۱۴۲.....	بخش دوم- تظاهرات پوستی	۱۰۵.....
■ انژری.....	■ فصل ۵۳. تظاهرات پوستی بیماری های	۱۰۵.....
۱۴۲.....	■ پروتئین	
۱۴۳.....	■ داخلی	۱۰۶.....
۱۴۳.....	■ چربی و کربوهیدرات	۱۰۶.....
۱۴۳.....	■ آب.....	۱۰۶.....
۱۴۳.....	■ دیگر مواد مغذی.....	۱۰۷.....
مقدار رژیم غذایی توصیه شده و مقدار رژیم غذایی مرجع	ضایعات پوستی پاپولواسکواموس	۱۱۰.....
۱۴۴.....	آکنه	۱۱۲.....
۱۴۴.....	■ دریافت کافی Adequate Intake	۱۱۳.....
■ بالاترین سطح قابل تحمل در دریافت مواد مغذی	ضایعات پوسچولی	۱۱۳.....
۱۴۴.....	تلاشکنایی	۱۱۳.....
۱۴۴.....	■ طف توسع قابل قبول مواد مغذی ماکرو ..	۱۱۵.....
عواملی که نیازهای تغذیه ای را تغییر می دهد	هایپرپیگماتاسیون	۱۱۹.....
۱۴۶.....	وزیکول / بول	۱۲۲.....
۱۴۶.....	■ عوامل فیزیولوژیک	۱۲۴.....
۱۴۶.....	اگزانتم ها	کهیر
۱۴۶.....	■ ترکیب رژیم غذایی	۱۲۶.....
۱۴۶.....	ضایعات پوستی پاپولوندولر	۱۲۷.....
۱۴۸.....	■ روش مصرف	ضایعات سفید
۱۴۸.....	■ بیماری	۱۲۷.....
۱۴۹.....	از زیابی رژیم غذایی	ضایعات به رنگ پوست
۱۴۹.....	■ موارد مراقبت های حاد	۱۲۹.....
۱۴۹.....	■ موارد سریابی	ضایعات صورتی
از زیابی وضعیت تغذیه ای	۱۳۰.....	
۱۴۹.....	ملاحظات جهانی	ضایعات زرد
۱۴۹.....	فصل ۷۴. کمبود و زیادی ویتامین و مواد معدنی	ضایعات قرمز
کمیاب	■ ضایعات آبی	۱۳۵.....
۱۵۱.....	■ ضایعات بنفش رنگ	۱۳۵.....
ویتامین ها	■ ضایعات ارغوانی	۱۳۵.....
۱۵۱.....	■ ضایعات سیاه و قهوه ای	۱۳۵.....
■ ویتامین (ویتامین B1)	متاستازهای پوستی	۱۳۵.....
۱۵۷.....	■ ریبوفلافوین (ویتامین B2)	پورپورا
۱۵۸.....	■ نیاسین (ویتامین B3)	۱۳۵.....
۱۵۹.....	■ پیریدوکسین (ویتامین B6)	زخم ها
۱۶۰.....	■ فولات، ویتامین B12	تب و راش
۱۶۰.....	■ ویتامین C	۱۴۰.....
۱۶۱.....	بخش سوم- تغذیه	۱۴۱.....
۱۶۲.....	■ بیوتین	
۱۶۲.....	■ اسید پانتوتئیک (ویتامین B5)	فصل ۷۳. نیازهای تغذیه ای و ارزیابی رژیم
۱۶۲.....	■ کولین	غذایی
۱۶۲.....	■ فلاونوئیدها Flavonoids	نیازهای اساسی تغذیه ای

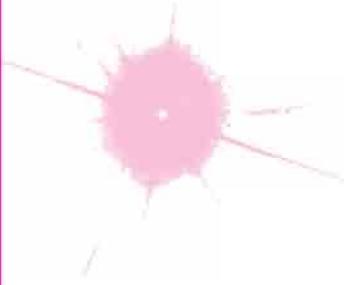
■ نیاز به پروتئین یا اسید آمینه	193.....	■ ویتامین A	193.....
■ نیاز به ویتامین و املاح معدنی	194.....	■ ویتامین D	196.....
■ تغذیه وریدی	194.....	■ ویتامین E	197.....
■ تکنیک انفوزیون و پایش بیمار	194.....	■ ویتامین K	198.....
■ عوارض	195.....	■ کمبود	199.....
■ تغذیه روده‌ای	197.....	مواد معدنی	199.....
■ تعییه لوله و پایش بیمار	197.....	■ Calcium	199.....
■ عوارض	198.....	■ Zinc	199.....
■ ملاحظات جهانی	200.....	■ مس	170.....
		■ سلنیوم	171.....
فصل ۷۷. بیولوژی چاقی	202.....	■ کروم	171.....
■ تعریف و اندازه گیری	202.....	■ منیزیوم	171.....
■ شووع	204.....	■ فلوراید، منگنز و املاح فوق کمیاب	171.....
■ تنظیم فیزیولوژیک تعادل انرژی	204.....		
فصل ۷۸. سوء تغذیه و ارزیابی تغذیه‌ای	205.....	فصل ۷۵. سوء تغذیه و ارزیابی تغذیه‌ای	173.....
■ آدیپوسیت و بافت آدیپوز	205.....	سوء تغذیه پروتئین- انرژی	173.....
■ اتیولوژی چاقی	206.....	■ ماراسموس یا کاشکسی	174.....
■ تتابیع پاتولوژیک چاقی	211.....	■ کواشیورکور یا سوء تغذیه پروتئین- کالری	174.....
فصل ۷۸. ارزیابی و اداره چاقی	215.....	■ مشخصات فیزیولوژیک و وضعیت‌های هایپرمتابولیک و هایپرمتابولیک	175.....
■ ارزیابی	215.....		176.....
فصل ۷۹. اختلالات خوردن	226.....	■ کاتابولیسم پروتئین	176.....
■ اشتہایی عصبی	226.....	■ گلوکونوئن	176.....
■ اپیدمیولوژی	226.....	سوء تغذیه ریز مغذی‌ها	177.....
■ اتیولوژی	226.....	■ ملاحظات جهانی	177.....
■ تظاهرات بالینی	227.....	■ ارزیابی تغذیه‌ای	178.....
■ تشخیص	229.....	■ شرح حال تغذیه‌ای	178.....
■ پروگنووز	229.....	■ معاینه بالینی	178.....
■ پرخوری عصبی	231.....	■ آنتروپومتری	179.....
■ اپیدمیولوژی	231.....	■ مطالعات آزمایشگاهی	179.....
■ اتیولوژی	231.....	■ تخمین نیازهای پروتئین و انرژی	181.....
■ تظاهرات بالینی	232.....		
فصل ۷۶. درمان تغذیه وریدی و روده‌ای	185.....	فصل ۷۶. درمان تغذیه وریدی و روده‌ای	185.....
■ طرح رژیم‌های فردی	191.....	■ طرح رژیم‌های فردی	191.....
■ نیاز به مایعات	191.....	■ نیاز به مایعات	191.....
■ ملاحظات جهانی	192.....	■ نیاز به انرژی	192.....

پیشگیری.....	۲۵۹.....	فصل ۸۰ کاهش وزن ناخواسته	۲۳۵.....
■ فیزیولوژی تنظیم وزن با افزایش سن.....	۲۳۵.....		
■ علل کاهش وزن ناخواسته.....	۲۳۶.....		
■ ارزیابی.....	۲۳۷.....		
بخش چهارم - الکلیسم و ابستگی			
دارویی.....	۲۳۹.....		
■ فصل ۳۹۲. الکل و الکلیسم	۲۴۰.....		
■ مقدمه	۲۴۰.....		
■ فارماکولوژی و اثرات تغذیه‌ای اتانول	۲۴۰.....		
■ اثرات رفتاری، تحمل و ابستگی	۲۴۲.....		
■ اثرات اتانول بر	۲۴۲.....		
■ سیستم‌های اعضاء بدن	۲۴۲.....		
■ سیستم عصبی	۲۴۳.....		
■ سیستم گوارشی	۲۴۴.....		
■ مری و معده	۲۴۴.....		
■ سرطان	۲۴۴.....		
■ سیستم هماتopoئیک	۲۴۴.....		
■ سیستم قلبی عروقی	۲۴۵.....		
■ تغییرات سیستم ادراری تناسلی، عملکرد جنسی و رشد جنینی	۲۴۵.....		
■ اثرات دیگر	۲۴۵.....		
■ الکلیسم (سوء مصرف الکل یا ابستگی به الکل).....	۲۴۶.....		
■ تعاریف و اپیدمیولوژی	۲۴۶.....		
■ ژنتیک	۲۴۶.....		
■ تاریخچه طبیعی (natural history)	۲۴۷.....		
■ درمان	۲۴۷.....		
■ شناسایی فرد الکلی	۲۴۷.....		
فصل ۳۹۳. سوء مصرف و ابستگی به مواد مخدر			
■ مارگزیدگی سمی	۲۷۸.....		
■ اپیدمیولوژی	۲۷۸.....		
■ مقدمه	۲۵۲.....		
■ تشخیص / آناتومی مار	۲۷۸.....		
■ نوروپیولوژی	۲۵۲.....		
■ سوم و تظاهرات بالینی	۲۷۹.....		
■ عوارض و مرگ و میر	۲۸۵.....		
■ فارماکولوژی	۲۵۴.....		

۲۹۹.....	عفونت شپش (پدیکولوز و Pthriasis)	زهرآلودشدن‌های دریابی
۳۰۰.....	Myiasis (تهاجم مگس‌ها)	۲۸۶.....
۳۰۱.....	Pentastomiasis	نرم‌تنان
۳۰۲.....	تهاجم توسط زالوها	مهره‌داران
۳۰۲.....	گزش‌های عنکبوت	منابع پادزهرا و دیگر مراقبت‌ها
۳۰۴.....	نیش عقرب	سمومیت‌های دریابی
۳۰۵.....	Hymenoptera نیش	گزش کنندگان از غذای Ciguatera (سمومیت غذایی ناشی از غذای دریابی)
۳۰۷.....	گزش دوبالان (Dipteran) (مگس و پشه)	سمومیت فلچ کننده با صدف
۳۰۸.....	گزش کک (Flea bites)	سمومیت با Domoic Acid (سمومیت فراموشی زا با صدف)
۳۰۸..	Hemipteran گزش	(True Bug) (سام Hemipteran)
۳۰۹.....	گزش صدپاهای درماتیت هزارپا	سمومیت Scombroid
۳۰۹.....	Caterpillar نیش	فصل ۳۹۷. تهاجم انگل‌های خارجی و نیش‌ها و گزش‌های بندپایان
۳۰۹.....	Delusional Infestations	۲۹۶.....
۳۱۱.....	نمایه	گال Scabies ۲۹۶.....
		و دیگر مایت‌های گزنده Chigger ۲۹۸.....
		گزش کنه و فلچ ناشی از کنه ۲۹۸.....

بخش اول

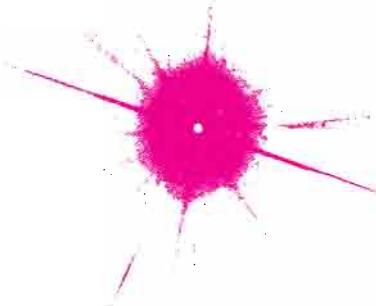
مقدمه‌ای بر
طب بالینی

فصل ۱

به کارگیری طب

ویراستاران

اصلی پزشکی، پیشگیری از بیماری‌ها و درمان بیماران بدحال است. به رغم بیش از ۶۰ سال پیشرفت علمی از زمان نخستین ویرایش این کتاب، بایستی تأکید نمود که هنوز ترویج رابطه صمیمی بین پزشک و بیمارستگ‌بنای مراقبت موفق از بیمار محسوب می‌شود.

علم و هنر پزشکی

استدلال استقرایی و تکنولوژی کاربردی، اساس رفع اغلب مشکلات پزشکی به شمار می‌روند. پیشرفت‌های قابل توجه در زمینه بیوشیمی، بیولوژی سلولی و ژنومی، درکنار روش‌های تصویربرداری نوین امکان دسترسی به داخلی ترین بخش‌های سلول را فراهم ساخته و دریچه‌ای به دورترین زوایای بدنه می‌گشایند. اکتشافات مربوط به طبیعت ژن‌ها و تک سلولی‌ها نیز راهی برای ارائه یک اساس ملکولی جدید، جهت فیزیولوژی سیستم‌ها ایجاد کرده‌اند. پزشکان به نحوی روزافزون می‌آموزنند که چگونه تغییرات ظرفی فی در اغلب ژن‌های مختلف می‌توانند بر عملکرد سلول‌ها و ارگانیسم‌ها تاثیر بگذارند. محققین به تدریج شروع به کشف مکانیسم‌های پیچیده‌ای که در تنظیم ژن‌ها دخالت دارند، نموده‌اند. پزشکان به درک جدیدی از نقش سلول‌های بنیادی^۱ در عملکرد طبیعی بافت‌ها و نیز بروز سرطان، بیماری‌های دژنراتیو و سایر اختلالات رسیده‌اند و همچنین به نقش جدید این سلول‌ها در درمان برخی بیماری‌های خاص پی برده‌اند. اطلاعاتی که به تدریج در زمینه علم پزشکی جمع‌آوری شده‌اند، موجب بهبود درک

■ پژوهش دنیای مدرن

هیچ فرصت، مسئولیت و یا وظیفه‌ای بزرگ‌تر از پژوهش بودن، نمی‌تواند نصیب یک انسان شود. جهت مراقبت از بیمار رنجور، وی (پژوهش) نیازمند مهارت‌های عملی، دانش عملی و درک طبیعت انسان می‌باشد.... از آنجایی که بیمار تنها مجموعه‌ای از نشانه‌ها، علایم، عملکردهای مختلف، اعضای آسیب دیده و احساسات پریشان نیست، از پژوهش انتظار می‌رود با ملاحظه، دلسرع و فهمیده باشد. بیمار انسانی است پر از ترس و امید، که به دنبال بهبودی، کمک و دلداری می‌باشد.

اصول طب داخلی هریسون، ۱۹۵۰

از زمان چاپ نخستین ویرایش این کتاب در پیش از ۶۰ سال قبل، به کارگیری طب به نحو قابل توجهی تغییر یافته است. ظهور بیولوژی مولکولی، ژنتیک مولکولی و پاتوفیزیولوژی مولکولی، همچنین روش‌های پیچیده و نوین تصویربرداری و پیشرفت در آمارهای حیاتی و تکنولوژی اطلاعات در شکوفایی اطلاعات علمی سهیم بوده‌اند؛ این امر به نوبه خود منجر به تغییر اساسی روش‌های تعریف، تشخیص، درمان و پیشگیری از بیماری‌ها توسط پزشکان گشته است. دانش علمی در حال حاضر رشدی مداوم و سریع دارد.

کاربرد وسیع اینترنت و پرورنده‌های پژوهشکی الکترونیک، نحوه کاربرد پزشکی و تبادل اطلاعات را در میان پزشکان تغییر داده است. ضمن این که پژوهش امسروز تلاش می‌کند تا اطلاعات علمی فراوان موجود را، در طبابت روزانه خود جای دهد، بایستی به خاطر داشت که هدف

1- stem cells

یک شرح حال کامل، چیزی بیشتر از فهرست منظم علایم بیمار است؛ پزشکان می‌توانند باگوش دادن به بیماران و توجه به نحوه توصیف علایم از سوی آنها، به اطلاعات با ارزشی در زمینه مشکل بیمار دست یابند. تون صدا، حالات صورت، ژست‌ها و طرز برخورد بیمار (زبان بدن^۱) همگی می‌توانند نکات مهمی را در زمینه مفهوم علایم برای بیمار آشکار سازند. از آنجایی که میزان تحریف مشکلات طبی و توانایی به یاد آوردن حقایق در بیماران مختلف مقاوم است، شرح حال گزارش شده بایستی در صورت امکان اثبات شود. سابقه اجتماعی بیمار نیز می‌تواند اطلاعات مهمی در زمینه انواع بیماری‌های محتمل در فرد فراهم سازد. شرح حال خانوادگی نه تنها می‌تواند اختلالات مدلی نادر را در یک خانواده شناسایی کند، بلکه اغلب عوامل خطرساز مربوط به بیماری‌های رایج مثل بیماری کرونری قلب، فشارخون بالا و آسم را مشخص می‌کند. یک شرح حال خانوادگی دقیق ممکن است نیاز به پرس و جو از خویشاوندان متعدد جهت اطمینان از دقت و صحت آن داشته باشد، ولی پس از اخذ آن، به روزگردن شرح حال به سادگی صورت می‌گیرد. روند اخذ شرح حال، برای پزشک فرصتی جهت مشاهده رفتار بیمار و یافتن جنبه‌هایی که نیاز به بررسی دقیق‌تری در طی معاینه جسمی دارند، فراهم می‌آورد.

اقدام به اخذ شرح حال را می‌توان فرصتی جهت ایجاد یا ارتقای رابطه‌ای منحصر به فرد دانست که اساس ارتباط ایده‌آل پزشک - بیمار محسوب می‌شود. این امر به پزشکان کمک می‌کند که درک بیمار از بیماری، انتظارات وی از پزشک و سیستم مراقبت بهداشتی و مفاهیم مالی و اجتماعی بیماری از سوی بیمار را دریابند. گرچه سیستم مراقبت بهداشتی فعلی ممکن است ویزیت‌های بیماران را با محدودیت زمانی مواجه سازد، ولی نباید در اخذ شرح حال عجله کرد، زیرا این مسئله ممکن است بیمار را مقاعد سازد که نکات مربوط به بیماری وی اهمیتی برای پزشک ندارند و نیازی به ذکر اطلاعات مربوطه نیست. محرومانه بودن ارتباط بین پزشک - بیمار نیز به حد کافی مورد تأکید قرار گرفته است.

پزشکان از روندهای پیچیده بیماری‌ها گشته و بدون شک در آینده نیز کارگشا خواهند بود و رویکردهای نوینی در زمینه درمان و پیشگیری از بیماری‌ها فراهم خواهند ساخت. با این حال، مهارت داشتن در اغلب کاربردهای پیچیده تکنولوژی آزمایشگاهی و همچنین کاربرد آخرین روش‌های درمانی به تهایی نمی‌تواند از فرد یک پزشک خوب بسازد.

زمانی که بیماری دچار مشکلات بالینی چالش برانگیز است، یک پزشک خوب بایستی بتواند اجزای مهم را در یک شرح حال و معاینه بالینی پیچیده مشخص کند؛ آزمایشات تشخیصی و تصویربرداری مناسب را درخواست کند؛ و بتواند نتایج کلیدی را زمین انبوه برگه‌های چاپ شده کامپیوتري استخراج کند تا دریابد بیمار نیاز به "درمان" دارد یا "پایش". تصمیم‌گیری برای این که آیا یک سرنخ بالینی ارزش بررسی دارد و یا تنها یک نشانه گمراه کننده است و بایستی کنار گذاشته شود و یا بررسی این مسئله که آیا آزمایش موردنظر، روش پیشگیری و یا روش درمانی خود خطر بیشتری نسبت به بیماری دارد یا نه، موارد ضروری‌ای هستند که یک پزشک ماهر بایستی روزانه چندین بار در مورد آنها تصمیم‌گیری کند. هنر پزشکی شامل مجموعه‌ای از آگاهی پزشکی، فراست، تجزیه و قضاؤت صحیح است که به اندازه یک پایه علمی محکم، جهت کاربرد دانش پزشکی ضرورت دارد.

■ مهارت‌های بالینی گرفتن شرح حال

شرح حال نوشته شده یک بیماری بایستی شامل تمامی موارد زندگی یک بیمار که دارای اهمیت طبی هستند باشد. وقایع اخیر در این زمینه بیشترین اهمیت را دارند. بیمار بایستی در همان ابتدا فرصت بیان شرح حال خود را بدون قطع مکرر داستان از سوی پزشک داشته باشد و در صورت لزوم، توجه، تشویق و همدردی لازم را از سوی پزشک دریافت نساید. هر نکته‌ای، هر چند جزیی و ظاهراً بی اهمیت، ممکن است کلید حل مشکل پزشکی بیمار باشد. به طور کلی، تنها بیمارانی که در کنار پزشک احساس راحتی می‌کنند، اطلاعات کاملی ارائه خواهند داد؛ لذا آرام‌کردن بیمار تا حد ممکن، نقش قابل توجهی در کسب یک شرح حال مناسب دارد.

معاینه جسمی

هدف از معاینه جسمی، شناسایی نشانه‌های جسمی بیمار است. اهمیت این علایم عینی زمانی افزایش می‌یابد که آنها نشانه یک تغییر عملکردی یا ساختاری، براساس شرح حال بیمار باشند. هرچند گاهی اوقات، نشانه‌های جسمی تنها گواه وجود بیماری هستند.

معاینه جسمی بایستی روش مندانه و دقیق و با توجه به آسایش و راحتی بیمار صورت گیرد. گرچه اغلب توجه پزشک معطوف به عضو یا قسمت ذکر شده در شرح حال می‌باشد، ولی معاینه یک بیمار جدید بایستی به طور کامل از

سر تا پا، جهت یافتن ناهنجاری‌های احتمالی انجام گیرد. در صورتی که معاینه جسمی به نحوی منظم و ثابت در تعاملی بیماران انجام نگیرد، ممکن است اجزای مهمی از معاینه سهوآ از قلم بیافتدند. نتایج معاینه، همانند جزئیات شرح حال، بایستی به محض دریافت ثبت شوند، زیرا در صورت به تعویق افتادن ثبت آنها، ممکن است برخی نکات فراموش شوند. مهارت در تشخیص جسمی با تجربه به دست می‌آید، ولی تنها "روش" پزشک نیست که تعیین کننده موفقیت در یافتن نشانه‌های بیماری می‌باشد. یافتن چند پتشی پراکنده، یک سوفل دیاستولی ضعیف و یا توده کوچکی در شکم نیاز به چشم‌ها و گوش‌های تیزتر و یا انگشتانی حساس تر ندارد، بلکه نیازمند ذهنی آگاه به وجود چنین مواردی است. از آنجایی که یافته‌های جسمی با

گذشت زمان تغییر می‌یابند، بایستی معاینه جسمی را بسته به وضعیت بالینی مورد نظر تکرار کرد. با توجه به دسترسی به تست‌های تشخیصی حساس و متعدد، به ویژه روش‌های تصویربرداری، تأکید کمتر بر معاینه جسمی برای پزشکان راحت تر به نظر می‌رسد. در حقیقت اغلب بیماران اولین بار پس از انجام تعدادی تست‌های تشخیصی و آگاهی از نتایج آنها، توسط پزشک ویزیت می‌شوند. این امر نبایستی پزشک را از انجام یک معاینه جسمی دقیق بازدارد، زیرا اغلب یافته‌های بالینی ای وجود دارند که از رگبار تست‌های تشخیص قبل از معاینه جان سالم به در برده‌اند. معاینه (لمس) بیمار اغلب فرصتی جهت ایجاد ارتباط فراهم آورده و ممکن است با قوت قلب دادن به بیمار، رابطه پزشک - بیمار را بهبود بخشد.

بررسی‌های تشخیصی

پزشکان روز به روز بیشتر برای حل مشکلات بالینی، به بررسی‌های مختلف آزمایشگاهی وابسته می‌شوند. با این حال، تمامی داده‌های آزمایشگاهی نیز نمی‌توانند بار مسئولیت مشاهده، معاینه و بررسی بیمار را از روی دوش پزشک بردازند. همچنین بایستی محدودیت‌های تست‌های تشخیصی را در نظر داشت. بدون در نظر گرفتن خطاها ای احتمالی، ابزارهای مورد استفاده و افرادی که این تست‌ها را انجام داده یا تفسیر می‌کنند، خصوصیات غیرفردی این تست‌ها و پیچیدگی و دقت آشکار آنها، به این بررسی‌ها اعتباری مشخص بخشیده است. پزشکان بایستی بهای انجام این بررسی‌های آزمایشگاهی را در مقابل ارزش اطلاعات احتمالی به دست آمده از آنها بسته‌بند.

تست‌های آزمایشگاهی به ندرت به تهایی درخواست می‌شوند. به جای آن، پزشکان عموماً "رگباری" از تست‌های مختلف درخواست می‌کنند که معمولاً مفید واقع می‌شوند. به عنوان مثال، ناهنجاری‌های عملکرد کبدی ممکن است موجب علایم غیراختصاصی مانند ضعف عمومی و خستگی زودرس شوند که بیانگر تشخیص بیماری مزمن کبدی است. گاهی اوقات یک اختلال منفرد مانند بالا بودن کلیسم سرمه، علامت یک بیماری خاص مثل هیپرپاراتیروئیدی یا بد خیمی زمینه‌ای است.

استفاده به جا از تست‌های غربالگری، مانند لیپوپروتئین کلسترول با دانسته‌پایین، می‌تواند بسیار مفید واقع شود. می‌توان گروهی از بررسی‌های آزمایشگاهی را با بهایی نسبتاً پایین و به راحتی بر روی یک نمونه منفرد انجام داد. تست‌های غربالگری زمانی که برای بیماری‌ها یا اختلالات شایع انجام می‌شوند و همچنین هنگامی که نتایج آنها بیانگر نیاز به انجام سایر تست‌ها یا مداخلات مفید است، بیشترین فایده را دارند. از طرفی، بررسی‌های بیوشیمیایی، همراه با تست‌های ساده آزمایشگاهی مانند شمارش سلول‌های خونی، بررسی ادرار و میزان سدیماناتاسیون، اغلب نکات مهمی در مورد یک روند پاتولوژیک آشکار می‌سازند. از سوی دیگر، پزشک بایستی نحوه ارزیابی اختلالات تصادفی را که الزاماً بیانگر یک بیماری قابل توجه نیستند، در میان تست‌های غربالگری مختلف بیاموزد. انجام بررسی دقیق پس از یافتن یک اختلال آزمایشگاهی منفرد در فردی که از سایر لحاظ سالم

تجارب روایت شده، که اغلب دچار جهتگیری هستند دارد. حتی با تجربه‌ترین پزشکان نیز ممکن است تحت تأثیر مواجهات اخیر با بیماران انتخاب شده قرار گیرند، مگر این که به اهمیت استفاده از مطالعات بزرگ‌تر و دقیق‌تر جهت تصمیم‌گیری پی برده باشند. اهمیت طب مبتنی بر شواهد در کاربرد روتین پزشکی به نحوی روزافزون افزایش می‌یابد و این امر منجر به انتشار برخی راهکارهای عملی گشته است.

راهکارهای عملی

مؤسسات حرفه‌ای و بنیادهای دولتی در حال تدوین راهکارهای رسمی طب بالینی هستند تا به پزشکان و سایر مراقبین جهت گرفتن تصمیمات تشخیصی و درمانی کمک کنند؛ تصمیماتی که مبتنی بر شواهد، مفروض به صرفه و به ویژه مناسب برای یک بیمار و عارضه بالینی اختصاصی هستند. با افزایش شواهد مربوطه، راهکارها می‌توانند چارچوب مفیدی جهت درمان بیماران مبتلا به یک عارضه یا بیماری خاص فراهم آورند. این راهکارها می‌توانند مانع از ارائه خدمات کمتر از حد استاندارد به بیماران (به ویژه آنها) که فایده کمتری از مراقبت‌های بهداشتی می‌برند) شوند. این راهکارها همچنین از مراقبین وظیفه‌شناس در مقابل هزینه‌های بی‌مورد مربوط به سوء عملکرد و از جامعه در مقابل هزینه‌های اضافی مربوط به استفاده بیش از حد از مانع پزشکی، حمایت خواهند کرد. هر چند بایستی هوشیارانه با این راهکارها برخورد کرده، زیرا آنها پیچیدگی‌های پزشکی را بیش از حد ساده جلوه می‌دهند. علاوه بر آن، گروه‌هایی با دیدگاه‌های متفاوت ممکن است توصیه‌های متضادی در مورد موضوعاتی اساسی مثل نیاز به غربالگری با ماموگرافی در دهه چهل در زنان و یا بررسی PSA¹ در سرم مردان بالای ۵۰ سال داشته باشند. در نهایت، این راهکارها با توجه به منحصر به فرد بودن هر فرد و بیماری وی چندان کاربردی ندارند. (و نمی‌توان چنین انتظاری نیاز آنها داشت) چالش مهم رودروری پزشک این است که توصیه‌های مفید ارائه شده از سوی متخصصین را در عملکرد بالینی خوبی در نظر بگیرد، ولی کورکرانه با اجرای از آنها استفاده نکند.

1- prostate-specific antigen

است، تقریباً همیشه بیهوده و بی‌فایده است. از آنجایی که تست‌های زیادی به صورت روتین جهت غربالگری انجام می‌شوند، غیرطبیعی بودن خفیف یکی با دو تا از آنها چندان دور از انتظار نیست. در صورتی که شک به یک اختلال زمینه‌ای وجود نداشته باشد، این تست‌ها معمولاً تکرار می‌شوند تا از عدم روى دادن یک خطای آزمایشگاهی اطمینان حاصل شود. در صورتی که وجود اختلال تأیید شود، بایستی اهمیت بالقوه آن را در زمینه شرایط بیمار و سایر تست‌های آزمایشگاهی در نظر گرفت.

پیدايش مطالعات تصویربرداری بهتر با حساسیت و اختصاصیت بالاتر، یکی از سریع‌ترین بخش‌های در حال پیشرفت در طب به شمار می‌رود. این بررسی‌ها اطلاعات آناتومیک دقیق و مفصلی ارائه می‌دهند که می‌تواند عاملی مؤثر در تصمیم‌گیری‌های طبی محسوب شود. سونوگرافی، انواع اسکن‌های ایزوتوبی، MRI، CT و تصویربرداری پوزیترون همگی جانشین روش‌های تهاجمی و قدیمی تر شده و افق‌های تشخیصی جدیدی را برای بیماران گشوده‌اند. با در نظر گرفتن توانایی‌های این روش‌ها و سرعت تشخیص توسط آنها، پزشکان و سوسه می‌شوند چندین مطالعه تصویربرداری درخواست کنند. تمامی پزشکان با تجربه یافته‌های تصویربرداری که منجر به تشخیص غیرمنتظره شده‌اند، آشنا هستند. با این حال، تحمل بار این بررسی‌ها بر دوش بیماران است و همچنین هزینه اضافی تست‌های غیرضروری نیز قابل توجه می‌باشد. علاوه بر آن، بررسی یک یافته غیرطبیعی که به صورت غیرمنتظره یافت شده ممکن است با خطر و یا هزینه بیشتری همراه بوده و منجر به تشخیص یک مشکل تصادفی یا بدون اهمیت شود. یک پزشک ماهر بایستی بیاموزد که این تست‌های تشخیصی را به دقت به کار گرفته و همواره در نظر بگیرد که آیا این بررسی‌ها تأثیری بر روند درمانی می‌گذارند و برای بیمار مفید هستند یا خیر.

■ اصول مراقبت از بیمار طب مبتنی بر شواهد

این اصطلاح به این معناست که تصمیمات بالینی بایستی به صورت قراردادی براساس داده‌های انجام گیرند که ترجیحاً از مطالعات بالینی کنترل شده، تصادفی و آینده‌نگر به دست آمده باشند. این رویکرد تفاوت چشمگیری با

تصمیم‌گیری در طب

فناوری
بیو
بیو
قاب

پس از انجام تست به صورت ریاضی استفاده می‌کند. جهت حل مسائل بالینی پیچیده‌تر می‌توان از مدل‌های آماری چند متغیری استفاده کرد؛ این مدل‌ها حتی در مواردی که عوامل متعددی به صورت مستقل عمل می‌کنند و یا هم‌زمان باهم بر خطر بیماری، پیشرفت آن و یا پاسخ به درمان اثر می‌گذارند نیز مفید واقع می‌شوند. مطالعاتی که عملکرد مدل‌های آماری را با پزشکان ماهر مقایسه کرده‌اند، دقت یکسانی را نشان داده‌اند، گرچه مدل‌های آماری اعتبار پیشتری دارند. بنابراین، مدل‌های آماری چند متغیری به ویژه برای پزشکانی که تجربه کمتری دارند مفید هستند.

مدارک پزشکی الکترونیکی

تکیه روزافزون بر کامپیوترها و قدرت تکنولوژی اطلاعات، نقش مهمی در پزشکی بازی می‌کند. داده‌های آزمایشگاهی تقریباً در سراسر جهان توسط کامپیوتر بررسی می‌شوند. اغلب مراکز طبی امروزه دارای مدارک پزشکی الکترونیکی، واردسازی نسخه توسط کامپیوتر و علامت‌گذاری داروها توسط بارکد^۱ می‌باشند. برخی از این سیستم‌ها به صورت فعالانه هشدارها یا پیام‌های در مورد خطاها را طبی بالقوه ارسال می‌کنند. در اغلب زمینه‌ها، سیستم مراقبت‌های بهداشتی در استفاده از تکنولوژی اطلاعات از سایر سیستم‌ها عقب افتاده است. مدارک الکترونیکی پزشکی قابلیت فوق العاده‌ای در فراهم کردن دسترسی سریع به اطلاعات بالینی، بررسی‌های تصویربرداری، نتایج آزمایشگاهی و داروهای تجویزی دارد. این نوع اطلاعات ارزش قابل توجهی در تلاش‌های فعلی جهت ارتقای کیفیت و بهبود امنیت بیمار دارند. به طور ایده‌آل، مدارک پزشکی بیمار بایستی به راحتی قابل انتقال در سیستم مراقبت‌های سلامتی بوده و دسترسی معنبری به داده‌های مربوطه و اطلاعات مربوط به شرح حال فراهم آورد. هر چند، محدودیت‌های تکنولوژی و نگرانی‌های مربوط به حریم شخصی بیمار و هزینه‌های مربوطه، موجب محدودیت کاربرد وسیع مدارک پزشکی الکترونیکی در اغلب سیستم‌های بالینی می‌شود. همچنین باایستی تأکید نمود که تکنولوژی اطلاعات صرفاً یک ابزار به شمار می‌رود و هرگز نمی‌تواند جایگزین تصمیمات

تصمیم‌گیری در پزشکی، مسئولیت مهمی برای یک پزشک محسوب می‌شود که در تمامی مراحل روند تشخیصی و درمانی روی می‌دهد. این امر شامل درخواست آزمایشات بیشتر، درخواست مشاوره و همچنین تصمیمات مربوط به درمان و پیش‌آگهی می‌باشد. این روند نیاز به درک عمیقی از پاتوفیزیولوژی و سیر طبیعی یک بیماری دارد. همان طور که ذکر شد، تصمیم‌گیری در پزشکی باستی مبتنی بر شواهد باشد تا بیماران بیشترین فایده را از داشت علمی که در دسترس پزشکان است، ببرند. رسیدن به تشخیص افتراقی نه تنها نیاز به پایه علمی وسیعی دارد، بلکه نیازمند توانایی ارزیابی احتمال نسبی بیماری‌های مختلف است. به کاربردن روش علمی، شامل فرضیه‌سازی و جمع آوری داده‌ها، جهت قبول یا رد یک تشخیص خاص الزامی است. بررسی تشخیص‌های افتراقی، روندی در گردش است. با دستیابی به اطلاعات و یا نتایج آزمایشگاهی جدید، بیماری‌های مختلف مورد نظر نیز کاهش یا افزایش خواهد یافت.

به رغم اهمیت طب مبتنی بر شواهد، بخش اعظم روند تصمیم‌گیری طبی بر اساس قضاؤت صحیح بالینی صورت می‌گیرد؛ روندی که ارزیابی کیفی و بررسی کیفیت آن دشوار است. پزشکان بایستی از داشت و تجربه خود به عنوان پایه‌ای جهت ارزیابی عوامل شناخته شده، تردیدهای غیرقابل اجتناب و همچنین نیاز به استفاده از قضاؤت صحیح بهره گیرند؛ شکل‌گیری اطلاعات به این صورت، به ویژه در صورت نبود شواهد مربوطه اهمیت دارد. ابزارهای کمی مختلفی، مانند تست‌های تشخیصی، قضیه‌بایس^۲ و مدل‌های آماری چند متغیری، در ترکیب اطلاعات موجود ارزشمند هستند. تست‌های تشخیصی موجب کاهش تردید در مورد یک تشخیص یا پیش‌آگهی در یک فرد خاص گشته و به پزشک در تصمیم‌گیری برای بهترین نحوه درمان شرایط بیمار کمک می‌کنند. مجموعه تست‌های تشخیصی، مکمل شرح حال و معاینه جسمی می‌باشند. دقت یک تست خاص بر اساس تعیین حساسیت (میزان نتایج مثبت حقیقی) و اختصاصیت (میزان نتایج منفی حقیقی) آن و همچنین ارزش پیشگویی کننده آن برای نتایج مثبت و منفی سنجیده می‌شود. قضیه‌بایس از اطلاعات مربوط به حساسیت و اختصاصیت یک تست و همچنین احتمال یک تشخیص خاص قبل از انجام تست، جهت تعیین احتمال آن تشخیص

مراقبت از سالمدان

در صد نسبی سالمدان در جمعیت کشورهای پیشرفته، چند دهه گذشته افزایش قابل توجهی داشته که این میزان همچنان رو به افزایش است. بنابراین کاربرد پزشکی نیز با توجه به مراقبت‌های سلامتی موردنیاز برای این جمعیت سالخورده رو به رشد، تغییر قابل توجهی خواهد یافت. پزشک بایستی کاهش ظرفیت فیزیولوژیکی مرتبط با پسیری؛ کاهش پاسخ سالمدان به واکسن‌های مانند آنفلوآنزا؛ پاسخ‌های مقاومت سالمدان به بیماری‌های شایع؛ و بیماری‌هایی که عموماً در پسیری روی می‌دهند، مثل افسردگی، دماسن، ضعف، بی اختیاری اداری و شکستگی، رادر نظر گرفته و درک کند.

خطا در ارائه مراقبت‌های سلامتی

مؤسسه پزشکی آگزارشی در زمینه بحث روز در مورد کاهش میزان خطاهای پزشکی و بهبود امنیت بیمار با طراحی و اجرای تغییرات بنیادی در سیستم‌های مراقبت سلامتی متشر ساخت. واکنش‌های نامطلوب دارویی در حداقل ۵٪ از بیماران بستری روی می‌دهند و میزان بروز آنها با استفاده از تعداد بیشتری از داروها افزایش می‌یابد. شرایط بالینی بیمار هر چه که باشد، استفاده از روش‌های درمانی قوی به طور صحیح با توجه به فواید آنها، خطرهای بالقوه آنها و هزینه مربوطه، به عهده پزشک است. همچنین بیمارستان‌ها و سازمان‌های مراقبت سلامتی وظیفه دارند سیستم‌هایی جهت کاهش خطر و اطمینان از امنیت بیمار فراهم سازند. با استفاده از سیستم‌های نسخه‌نویسی که احتمال غلط خواندن دست خط را از بین می‌برند، می‌توان خطاهای دارویی را کاهش داد. اجرای سیستم‌های کنترل غونت، تشویق پروتکل‌های شستشوی دست‌ها، و پایش دقیق کابرد آنتی‌بیوتیک‌ها می‌تواند عوارض مربوط به ع gonot های بیمارستانی را به حداقل برساند.

نقش پزشک در اخذ رضایت‌نامه آگاهانه از بیمار

اصول اساسی اخلاق پزشکی، پزشکان را ملزم می‌سازد که بناءً مصالح بیمار عمل کرده و به خود مختاری وی احترام بگذارند. این امر به ویژه در زمینه اخذ رضایت‌نامه آگاهانه

بالینی که به بهترین وجه توسط پزشک صورت می‌گیرند گردد. با توجه به این مسئله، دانش بالینی و درک نیازهای بیمار، همراه با ابزارهای کمی، هنوز بهترین رویکرد جهت تصمیم‌گیری در علم پزشکی به نظر می‌رسد.

ارزیابی نتایج

پزشکان عموماً از معیارهای عینی که به راحتی قابل سنجش باشند جهت بررسی نتایج یک مداخله درمانی استفاده می‌کنند. به عنوان مثال، یافته‌های مربوط به معاینات جسمی یا نتایج آزمایشگاهی (مانند میزان فشارخون، مقدار بازبودن شریان کرونری در آنژیوگرافی و یا اندازه یک توده در رادیوگرافی) می‌توانند اطلاعات بسیار مهمی فراهم سازند. هر چند بیماران عموماً بنا به دلایل ذهنی در پی خدمات پزشکی بر می‌آیند؛ آنها تمایل دارند که از درد رهایی یابند، عملکرد خود را حفظ کنند و همچنین از زندگی لذت ببرند. اجزای وضعیت سلامتی یک بیمار و یا کیفیت زندگی وی، شامل آسایش جسمی، توانایی فعالیت جسمی، عملکرد فردی و شغلی، عملکرد جنسی، عملکرد شناختی و آگاهی کلی از سلامتی می‌باشند. هر یک از این قسمت‌های مهم را می‌توان به کمک مصاحبه‌هایی با ساختار مشخص و یا پرسشنامه‌های اختصاصی بررسی کرد. این بررسی‌ها همچنین معیارهای مفیدی جهت قضاوت در مورد نظر بیمار در مورد ناتوانی خود و پاسخ وی به درمان، به ویژه در بیماری‌های مزمن برای پزشکان فراهم می‌کنند. فعالیت در حیطه پزشکی نیاز به در نظر گرفتن نتایج عینی و ذهنی در کنار یکدیگر دارد.

سلامتی و بیماری‌های زنان

گرچه مطالعات ایدمیولوژیک قبلی و بررسی‌های بالینی در گذشته اغلب به مردان توجه داشته‌اند، مطالعات جدیدتر بیش از پیش زنان را در نظر گرفته و برخی از آنها مثلاً "پیشگام در سلامت زنان"^۱ نیز منحصرأ به موضوعات مربوط به سلامتی زنان پرداخته‌اند. بیماری‌هایی که بر انسان‌ها اثر می‌گذارند، تفاوت‌های قابل توجهی در میان دو جنس دارند. با این حال هنوز بایستی بیشتر به این حوزه پرداخت و مطالعات بیشتر بایستی درک پزشکان را از مکانیسم‌های مربوط به تفاوت جنسیتی در روند بیماری‌های مختلف آگاه سازند.

1- Women's health initiative

2- Institute of medicine

صادق است. اغلب بیماران اطلاعات پزشکی محدودی دارند و در زمینه توصیه‌های لازم به پزشک خود محتاج می‌باشند. پزشکان بایستی به خودمنخاری بیمار احترام گذاشته و تمامی انتخاب‌های ممکن را همراه با خطرات، فواید و عواقب احتمالی هر یک برای بیماران توضیح دهنند. بایستی دقیق نمود تا پزشکی که به دنبال اخذ رضایت‌نامه آگاهانه از بیمار است، هیچگونه تضاد منافع آشکاریا حقيقی و یافع شخصی در این زمینه نداشته باشد.

بیماران بایستی یک فرم رضایت‌نامه برای هرگونه اقدام درمانی و یا تشخیصی امضاء نمایند. در چنین مواردی، بیمار بایستی اختصاصاً و به طور شفاف خطرات و فواید رضایت‌نامه پزشکی را به دقیق بداند؛ این همان تعریف رضایت‌نامه آگاهانه است. پزشک بایستی اقدام پزشکی مربوطه را به نحوی روشن و قابل فهم برای بیمار توضیح داده و از درک صحیح روند مربوطه و خطرات و فواید آن توسط بیمار اطمینان حاصل کند. ترس از ناشناخته‌ها که در بسترهای در بیمارستان نهفته است، با چنین توضیحاتی تخفیف می‌یابد.

رویکردی به پیش‌آگهی ضعیف و مرگ

هیچ مشکلی بدتر از تشخیص یک بیماری غیرقابل علاج نیست، به ویژه اگر با احتمال مرگی زودرس نیز همراه باشد. چه باید به بیمار و خانواده‌اش گفت؟ چه اقداماتی بایستی برای حفظ حیات صورت گیرد؟ برای حفظ کیفیت زندگی چه می‌توان کرد؟

گرچه گروهی برخلاف این عنوان می‌کنند، ولی هیچ قانون محکمی در مورد این که فوراً "همه چیز" را به بیمار بگوییم وجود ندارد، حتی اگر بیمار فردی بالغ با مسئولیت‌های خانوادگی زیاد باشد. با این همه، باید شفافیت و راستگویی نسبت به بیمار را رعایت نمود. بیمار بایستی دوره تخمینی بیماری را بداند تا تصمیمات لازم را اتخاذ کرده و اقدامات ضروری را انجام دهد. بیمار بایستی ضمن درک اهداف درمانی (بهبود یا تسکین)، اثرات بیماری و اثرات درمانی احتمالی، در روند تصمیم‌گیری مشارکت داده شود. پزشکی آگاه و زیرک می‌داند که بیمار تعاملی به دانستن چه مواردی دارد و این موضوعات در چه زمانی باید به او گفته شوند. اعتقادات مذهبی بیمار را نیز بایستی در نظر داشت. بایستی به بیمار فرصتی برای گفتگو با پزشک و پرسش از وی اختصاص داد. بیماران اغلب گفتگو با پزشک

■ ارتقاباط پزشک و بیمار

بر اهمیت ارتقاباط بین فردی صمیمی میان پزشک و بیمار بیش از هر چیزی تأکید شده، زیرا در موارد فوق العاده زیادی دیده شده که تشخیص و درمان، هر دو مستقیماً به

روش‌های تصویربرداری، کاترها و تزریق زیرجلدی برای تجویز طولانی مدت آنتی‌بیوتیک‌ها یا مواد غذایی، روش‌های جراحی با کمترین رویکرد تهاجمی و شواهدی هستند که نشانگر بهبود پیش‌آگهی بیمار با کاهش مدت بستری در بیمارستان می‌باشدند. امروزه بیمارستان‌ها شامل واحدهای مجزا و مختلف مانند بخش اورژانس، اتاق‌های عمل، بخش پایش شبانه، واحدهای مراقبت‌های حیاتی، واحدهای درمان تکینی و همچنین تخت‌های بستری رایج می‌باشند. این امر منجر به شکل‌گیری تخصص‌های جدیدی مانند طب اورژانس، متخصصین مراقبت‌های ویژه، متخصصین بیمارستانی^۱ و مراقبت‌های مربوط به مراحل پایانی عمر گشته است. علاوه بر آن، این سیستم‌ها قسمت سرپایی نیز می‌باشند. بدیهی است که از چالش‌های مهم در طب داخلی، حفظ تداوم مراقبت و جریان اطلاعاتی طی این نقل و انتقالات می‌باشد که این امر، ارتباط دو نفره ستی بین پزشک و بیمار را تهدید می‌نماید. در شرایط فعلی، تیمی از پزشکان، متخصصین و سایر مراقبین بهداشتی، اغلب جایگزین ارتباط متقابل فردی بین بیمار و پزشک می‌شوند. مشارکت مؤثر بین مراقبین سلامتی برای بیمار سیار مفید است، با این حال فراهم ساختن راهنمایی‌های منسجم در زمینه بیماری، بر عهده پزشک اصلی یا اولیه بیمار است. جهت رویارویی با این چالش، پزشک اصلی بیمار باستی با روش‌ها، مهارت‌ها و اهداف پزشکان متخصص و سایر مراقبین سلامتی بیمار آشنا باشد. وی همچنین باستی از سود بردن بیمار خود از داشت متخصصین مربوطه و پیشرفت‌های علمی اطمینان حاصل نموده و مسئولیت تصمیمات اصلی مربوط به تشخیص و درمان را بر عهده گیرد.

درک تجارب بیمارستانی بیمار

برای اغلب افراد، بیمارستان محیطی ترسناک محسوب می‌شود. بیماران بستری، در محاصره پمپ‌های هو، دکمه‌ها و نورهای کورکننده قرار گرفته و از سوی لوله‌ها و سیم‌ها احاطه می‌شوند؛ آنها همچنین از سوی افراد فراوانی از تیم

آن ارتباط دارند. یکی از ویژگی‌های ضروری در پیش‌شک، علاقه و توجه وی به انسانیت است، زیرا رمز مراقبت از بیمار، در اهمیت دادن به وی نهفته است. فرانسیس پی بادی^۱ - ۱۹۲۷- ۱۸۸۱

پزشکان هرگز نبایستی فراموش کنند که بیماران آنها، موجوداتی انسانی و منحصر به فرد با مشکلاتی اختصاصی هستند که اغلب از شکایات جسمی آنها فراتر می‌روند. آنها "مورد" "پذیرش" و یا "بیماری" نیستند. بیماران دچار شکست درمان نمی‌شوند، بلکه درمان‌ها در بهبود بیماران شکست می‌خورند. این نکته به ویژه در عصر ما که تکنولوژی نقش قابل توجهی در طب بالینی دارد، اهمیت می‌یابد. اغلب بیماران مضراب و نگران هستند. پزشکان بایستی اعتماد را به آنها القاء نموده و به آنها دلگرمی بینخشنده، ولی هرگز نباید بانخوت و غرور با بیماران برخورد کنند. دیدگاهی حرفا‌ای همراه با برخوردی گرم و شفاف، می‌تواند نقش عظیمی در تسکین اضطراب بیمار و تشویق وی جهت بیان تمامی جنبه‌های شرح حال طبی وی داشته باشد. همدردی و همراهی از خصوصیات اصلی یک پزشک ماهر به شمار می‌روند. دیدگاه بیمار هر چه که باشد، پزشک بایستی زمینه بروز بیماری (نه تنها در خود بیمار، بلکه در پیش زمینه‌های خانوادگی، اجتماعی و فرهنگی وی) را نیز در نظر بگیرد. ارتباط ایده‌آل پزشک و بیمار، براساس شناخت صحیح بیمار، اعتماد متقابل و توانایی برقراری ارتباط شکل می‌گیرد.

دوگانگی در طب داخلی میان بیماران سرپایی و بستری

محیط بیمارستان طی چند دهه گذشته تغییر چشمگیری یافته است. در سال‌های اخیر بخش‌های اورژانس و مراقبت‌های حیاتی جهت شناسایی و مراقبت از بیماران بدهال تخصص یافته و امکان زنده ماندن این بیماران را (که در گذشته ازین می‌رفتند) فراهم کرده‌اند. امروزه فشار روزافزونی جهت کاهش طول مدت بستری در بیمارستان و همچنین درمان بیماری‌های پیچیده به صورت سرپایی اعمال می‌شود. این تغییرات نه تنها بر اثر تلاش‌های مربوط به کاهش هزینه‌ها، بلکه به دلیل دسترسی به تکنولوژی‌های سرپایی جدید روی داده‌اند؛ این تکنولوژی‌ها شامل

آمریکا، با همکاری کالج پزشکان آمریکا، انجمن متخصصین داخلی آمریکا و فدراسیون طب داخلی اروپا، مشوری در زمینه رویکرد حرفه‌ای در طب متشر ساخته که بر سه اصل عمله در زمینه تعهد پزشکان نسبت به جامعه تأکید می‌کند: (۱) تقدیم آسایش بیمار، (۲) خود مختاری بیمار و (۳) عدالت اجتماعی. دانشکده‌های پزشکی به نحوی شایسته بر رویکرد حرفه‌ای در طب تأکید می‌نمایند (شکل ۱-۱) ویژگی‌های بشردوستانه یک پزشک بایستی در بردارنده درستکاری، احترام و دلسوزی باشد. در دسترس بودن، اظهار نگرانی خالصانه، تمایل به وقت گذاشتن جهت شرح تمامی جنبه‌های بیماری و دیدگاهی بی طرفانه نسبت به بیمارانی با فرهنگ، شیوه زندگی، دیدگاه و ارزش‌های متفاوت با خود، تنها تعداد محدودی از ویژگی‌های یک پزشک دلسوز به شمار می‌روند. هر پزشکی، گاهی اوقات با بیمارانی روپرتو می‌شود که احساسات قوی مثبت یا منفی را در وی بر می‌انگیزند.

پزشکان بایستی نسبت به واکنش‌های خود به چنین بیماران یا شرایط هوشیار بوده و به نحوی هوشمندانه رفتار خود را کنترل کنند تا منافع بیمار، انگیزه اصلی آنها در برخوردهایشان باقی بماند.

یکی از جنبه‌های مهم مراقبت از بیماران، شامل درک "کیفیت زندگی" بیمار است؛ نوعی ارزیابی عینی از آن چه بیش از همه برای بیمار اهمیت دارد. این بررسی نیازمند آگاهی دقیق و گاهی کامل از زندگی بیمار است که معمولاً تنها از طریق گفتگوهای بی طرفانه، بدون شتاب و اغلب متعدد به دست می‌آید. محدودیت‌های زمانی، اغلب این ملاقات‌ها را با دشواری روپرتو می‌سازند، ولی نبایستی به آنها اجازه داد که اهمیت درک و بررسی اولویت‌های بیمار را تحت الشاعر قرار دهنند.

■ پزشک قرن بیست و یکم: مرزهای در حال گسترش عصر «میک‌ها؛ زنومیک، ابی‌زنومیک، پروتئومیک، میکروبیویک، متابزونومیک، متابولومیک، ...»

در بهار سال ۲۰۰۳، پروژه تعیین کامل توالی ژنوم انسانی آغاز شد که به طور رسمی آغازگر عصر ژنومی محسوب می‌شود. هر چند، قبل از این زمان نیز، کاربرد علم پزشکی در اثر آگاهی‌های به دست آمده از درک ژنوم انسانی و

سلامتی مورد بررسی قرار می‌گیرند، افرادی مانند پرستاران، کمک پرستاران، مشاورین پزشکی، مددکاران اجتماعی، تکنسین‌ها، فیزیوتراپ‌ها، دانشجویان پزشکی، پزشکان عمومی، استادان و بسیاری افراد دیگر. آنها بارها به آزمایشگاه‌های اختصاصی و بخش‌های تصویربرداری که پر از نورهای چشمک‌زن، صداهای عجیب و افراد ناشنا هستند، برده می‌شوند؛ ممکن است برای مدتی طولانی مورد بی توجهی قرار گیرند؛ و ممکن است ناچار شوندن در اتاقی با بیماران دیگری که مشکلات جسمی متفاوتی دارند، به سر برند. تعجبی ندارد که این بیماران واقع‌بینی خود را از دست می‌دهند. پزشکانی که قادرند تجارت بیمارستانی را از دید بیمار درک کرده و یک رابطه فردی قوی با بیمار خود برقرار سازند، می‌توانند این شرایط پر اضطراب را قابل تحمل تر ساخته و بیمار را بهتر راهنمایی کنند.

أنواع روش‌های ارائه مراقبت‌های سلامتی: چالشی پیش روی پزشکان دلسوز

روش‌های مختلف ارائه مراقبت‌های سلامتی، مراقبت‌ها را به روندی غیر شخصی بدل می‌سازند. این روش‌ها که برخی از آنها قبلاً ذکر شده‌اند، شامل موارد زیر هستند: (۱) تلاش‌های جدی جهت کاهش هزینه‌های تعدیل شده برای مراقبت‌های سلامتی؛ (۲) تعداد روزافزون برنامه‌های مراقبت منظم، که جهت کاهش هزینه‌ها طراحی شده‌اند، ولی در آنها بیمار آزادی عمل ناچیزی جهت انتخاب یک پزشک و یا ملاقات وی به طور منظم دارد؛ (۳) تکیه روزافزون بر پیشرفت‌های تکنولوژی و کامپیوتری شدن در اغلب جنبه‌های تشخیصی و درمانی؛ (۴) نیاز به پزشکان متعدد جهت مراقبت از اغلب بیمارانی که به طور جدی بدخل هستند؛ و (۵) افزایش تعداد دعاوی مربوط به سوء عملکرد، که برخی از آنها به دلیل خطاهای پزشکی عادلانه هستند، ولی سایرین نشانگر انتظارات غیر واقع‌بینانه برخی بیماران می‌باشند که می‌پندارند بیماری آنها کاملاً بهبود خواهد یافت و یا عوارض جانبی نبایستی طی بیماری‌های دشوار و یا روندهای درمانی پیچیده روی دهند.

با در نظر گرفتن این تغییرات در سیستم مراقبت پزشکی، حفظ جنبه‌های انسانی مراقبت‌های پزشکی برای پزشکان چالشی عده محسوب می‌شود. بورد طب داخلی

شکل ۱-۱. یک گردهم‌آیی رایج "روپوش سفیدها" در دانشکده پزشکی، که طن آن دانشجویان با مستویات‌های مربوط به مراقبت از بیماران آفتانامی‌شوند

احتمالاتی نموده‌اند که عصر ژنومی برای عملکرد پزشکی فراهم خواهد ساخت.
سایر جنبه‌های طب مولکولی نیز با پیشرفت سریعی همراه بوده‌اند. اینی ژنومیک^۱ به معنای پروری تغییرات کروماتین و پروتئین‌های هیستون و متیله شدن توالی‌های DNA است که بر پیان زن تأثیر می‌گذارند. تغییرات اینی ژنیک با برخی سرطان‌ها و بیماری‌های دیگر ارتباط دارند. مطالعه کل مجموعه پروتئین‌های ساخته شده در یک سلول یا اعضو و ارتباط آن با بیماری‌های مختلف، پروتئومیک^۲ نامیده می‌شود. این دانش امروزه بسیار بیش از آن چه در ابتداء تصور می‌شد پیچیده گشته و فهرست بیش از ۳۰ هزار ژن شناخته شده در ژنوم انسانی را از راه تغییر پیوندها و روند پس از ترجمه، و همچنین افزایش تعداد تغییرات پس از ترجمه (که اغلب آنها نتایج عملکردی منحصر به فردی دارند) افزایش داده است. وجود یا فقدان یک پروتئین خاص در گردش خون و یا سلول‌ها، به عنوان ابزاری تشخیصی و یا جهت غربالگری به کار می‌رود. میکروبیومیک^۳ به معنای مطالعه فلورباکتریایی در یک فرد

1- proteomics
3- microbiomics

2- epigenomics

ژنوم‌های گروه وسیعی از میکروب‌ها تغییر قابل توجهی یافته بود؛ توالی ژنتیکی این موجودات، در اثر پیشرفت‌های چشمگیر روی داده در روش‌های آماری تعیین توالی ژنومی، در دسترس محققین قرار گرفتند. مثالی از این مورد، شناسایی سریع آنفوازای نوع H1N1 به عنوان یک بیماری پاندمیک و بالقوه کشنده، و تولید و انتشار سریع واکسن محافظت مناسب برای آن می‌باشد. امروزه گروه‌های بیان ژنی جهت کمک به درمان و تعیین پیش‌آگهی تعدادی از بیماری‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرند؛ استفاده از تعیین ژنوتیپ، ابزاری جدید برای ارزیابی خطر بیماری‌های خاص و همچنین تفاوت در پاسخ به داروها محسوب می‌شود؛ و پژوهشکان به تدریج به درک بهتری از نقش برخی ژن‌های خاص در بروز بیماری‌های شایع مانند آنژری‌ها و چاقی می‌رسند. به رغم تعامی این پیشرفت‌ها، دانشمندان هنوز در مراحل ابتدایی درک و به کارگیری پیچیدگی‌های ژنومی در تشخیص، پیشگیری و درمان بیماری‌ها به سر می‌برند. این مسئله که فنوتیپ‌ها عموماً نه تنها از سوی ژن‌ها، بلکه در اثر تعامل بین ژن‌ها و عوامل محیطی بروز می‌کنند، وظایف پژوهشکان را با چالش رویرو ساخته است. در حقیقت، محققین تنها شروع به خراشیدن پوسته سطحی

فقط
این
بود
و پیش

جهانی سازی طب

پژوهشکان بایستی از بیماری‌ها و خدمات مراقبت‌های سلامتی، در راهی مرزهای محلی خود آگاهی داشته باشند. سفرهای بین‌المللی نقش مهمی در انتشار بیماری‌ها دارند؛ مشاهده بیماری اندیمیک صریبوط به یک ناحیه در سایر نواحی، پس از مسافرت یک بیمار به آن ناحیه و بازگشت وی چندان دور از انتظار نیست. بیماران در مراکز طبی خارج از کشور دسترسی بهتری به تخصص‌های ویژه و یا بررسی‌های بالینی دارند و هزینه سفر به این نواحی، با توجه به کیفیت مراقبت‌های ارائه شده در آنها جبران می‌شود. همانند سایر عوامل مؤثر بر جنبه‌های جهانی طب، اینترنت نیز روند انتقال اطلاعات طبی در سراسر جهان را تغییر داده است. این تغییر، با انتقال مهارت‌های تکنولوژیکی از راه تلفن و مشاوره‌های بین‌المللی در مورد تصاویر رادیولوژیک و نمونه‌های پاتولوژیک همراه بوده است.

پژوهشکی در اینترنت

به طور کلی، اینترنت تأثیری بسیار مثبت بر روی کاربرد علم پژوهشکی داشته است؛ محدوده وسیعی از اطلاعات جهت دسترسی پژوهشکان و بیماران از راه کامپیوترهای شخصی، به صورت تقریباً فوری در هر زمان و هر مکان از جهان بر روی اینترنت موجود است. محیط اینترنت قابلیت‌های بسیاری جهت انتقال اطلاعات موجود، راهکارهای عملی، کنفرانس‌های تحقیقی، مجلات، کتب مرجع (از جمله این کتاب) و ارتباط مستقیم با سایر پژوهشکان و متخصصین دارد؛ که این امر منجر به افزایش عمق و وسعت اطلاعات در دسترس برای پژوهشکان، در زمینه تشخیص و درمان بیماران می‌گردد. مجلات پژوهشکی در حال حاضر به صورت آن لاین در دسترس هستند و مبنی سریع برای اطلاعات جدید محسوب می‌شوند. اینترنت همچنین موجب کاهش خلاصه اطلاعاتی موجود در میان پژوهشکان و مراقبین سلامتی در نواحی دوردست گشته و تماس مستقیم و به موقع بیان آنها و جدیدترین پیشرفت‌ها در زمینه مراقبت‌های پژوهشکی برقرار می‌سازد.

بیماران نیز، به نحوی روزافزون جهت کسب اطلاعات

می‌باشد. مطالعه‌ای جالب توجه نشان داده که ترکیب فلور روده بزرگ ممکن است در چاقی و سایر بیماری‌های انفصال داشته باشد. **متاژنومیک**^۱ (که میکروبیومیک شاخه‌ای از آن محسوب می‌شود) به معنای بررسی ژنومی گونه‌های محیطی است که ممکن است به صورت بالقوه تأثیری مستقیم یا غیرمستقیم بر بیولوژی انسانی داشته باشند. مطالعه از این مورد، بررسی مواجهه با میکروارگانیسم‌ها در محیط مزروع است که ممکن است مسئول برخی کمتر آسم در میان کودکانی که در مزارع بزرگ شده‌اند، باشد. **متاپلومیک**^۲ به معنای بررسی انواع متابولیت‌های موجود در سلول‌ها یا اعضاء و نحوه تغییر آنها در شرایط بیماری می‌باشد. روند سالخوردگی خود می‌تواند آثار متابولیک مشخصی بر جای بگذارد که امکان پیش‌بینی (و احتمالاً پیشگیری از) اختلال و بیماری را فراهم می‌سازند. ظاهراً به نظر می‌رسد که الگوهای مرتبط با بیماری خود را در لیپیدهای کربوهیدرات‌ها، غشاء‌ها، میتوکندری‌ها و سایر اجزای حیاتی سلول‌ها و بافت‌ها نشان می‌دهند. تمامی این اطلاعات جدید، چالشی پیش روی رویکرد سنتی و تحلیلی به تفکر طبی محسوب می‌شوند. متغیری‌بودن نتایج در بیماران مختلف، همراه با تعداد زیاد متغیرهایی که بایستی مورد بررسی قرار گیرند، دشواری‌هایی در شناسایی مراحل پیش بالینی بیماری و تعریف شرایط پاتولوژیک به صورت شفاف ایجاد می‌کنند. به نحوی مشابه، ابرازهای بیولوژیکی نیز برای اطلاعات بی شمار به دست آمده از تک تک بیماران به کار می‌روند و ممکن است رویکردی جدید به طبقه‌بندی بیماری‌ها فراهم سازند.

سرعت این پیشرفت‌ها ممکن است پژوهشکان شاغل را نگران سازد. با این حال، آنها نقش مهمی در اطمینان یافتن از کاربرد دقیق و هوشمندانه این تکنولوژی‌های قدرتمند و متابع اطلاعاتی جدید در مورد بیماران خود دارند. از آنجایی که علم "میک"‌ها به سرعت در حال پیشرفت است، پژوهشکان و سایر متخصصین مراقبت‌های سلامتی بایستی به آموختن ادامه دهن، تا بتوانند از این دانش جدید به نفع سلامت و تندرستی بیماران خود بهره گیرند. انجام تست‌های ژنتیکی نیازمند مشاوره‌ای زیرکانه، براساس درک ارزش‌ها و محدودیت‌های این تست‌ها و مفهوم آنها برای هر فرد خاص می‌باشد.

گرفت. لذا پژوهشک باقیستی در مورد علت و طول مدت بسته‌تری بیمار در بیمارستان، در صورتی که از محدوده استاندارد متوسط تجاوز نماید، پاسخگو باشد. امکان بازپرداخت هزینه‌های طبی، عموماً براساس مدارک مربوط به روند پیچیدگی یک بیماری (که در مدارک ثبت شده مربوط به شرح حال و معاینه بالینی منعکس می‌شود) سنجیده می‌شود. امروزه روند "پرداخت از روی عملکرد" گسترش یافته که هزینه‌های طبی را براساس کیفیت مراقبت‌های انجام شده بازپرداخت می‌نماید. هدف از این امر، بهبود استانداردهای مراقبت سلامتی و در نظر گرفتن هزینه‌های پیچیده این مراقبت‌ها می‌باشد. پژوهشکان همچنین باقیستی شواهدی از کارایی مدادوم خود را از طریق آموزش اجباری مدادوم، بازرگانی مدارک بیماران، حفظ داشتنامه پژوهشکی و کسب مجدد گواهی نامه‌های لازم ارائه دهند.

اخلاق پژوهشکی و تکنولوژی‌های جدید

روندهای سریع پیشرفت‌های تکنولوژیکی، نقش قابل توجهی در عملکرد طبی، و رای نقش‌های سنتی طب به صورت پیشگیری، درمان و تشخیص بیماری‌ها دارد. کلونینگ، مهندسی ژنتیک، ژن درمانی، ارتباط انسان و کامپیوتر، نانوتکنولوژی، و داروهای طراحی شده قادرند استعداد ارثی به بیماری‌ها را تغییر دهند، صفاتی انتخابی در رویان‌ها ایجاد کنند، توانایی‌های طبیعی انسان را ارتقاء بخشنده، بافت‌های از دست رفته را بازسازی کنند و طول عمر انسان را به میزان قابل توجهی افزایش دهند. پژوهشکان با توجه به آموزش‌های منحصر به فردی که دیده‌اند، وظیفه دارند به مباحث مربوط به استفاده صحیح و محدودیت‌های ضروری برای این روش‌های جدید پردازنند.

پژوهشک، یک دانشجوی همیشگی

از زمان فارغ‌التحصیلی پژوهشکان از دانشکده پژوهشکی، کاملاً مشخص است که سرنوشت آنها به عنوان یک پژوهشک این است که "دانشجوی همیشگی" باشند و پازل دانش و تجربه آنها همواره ناقص باقی بماند. چنین مفهومی می‌تواند بسیار شادی‌بخش و در عین حال اضطراب‌آور باشد. شادی‌بخش از آن رو که پژوهشکان به گسترش دانش خود، که برای بیماران آنها مفید است ادامه می‌دهند؛ و اضطراب‌آور به این دلیل که آنها در می‌یابند، هرگز به آن اندازه که لازم و یا مطلوب است،

در مورد بیماری خود و درمان‌های موجود و همچنین عضویت در گروه‌های حمایتی موجود در اینترنت، به استفاده از این محیط روی می‌آرند. پژوهشکان بیش از پیش با احتمال مواجهه با بیمارانی که اطلاعات پیچیده‌ای در مورد بیماری خود دارند، روپرتو می‌شوند. با توجه به این مستله، پژوهشکان به نحوی مشت ناچار می‌شوند که آخرین اطلاعات مرتبط با بیماری را به دست آورده و همچنین به عنوان "ویراستار" بیماران عمل کنند؛ زیرا منبع ظاهراً بی‌ایران اطلاعات بر روی اینترنت، که دقت و اعتبار آن نامشخص است، باقیستی از سوی پژوهشکان هدایت شود.

نکته مهم این است که تقریباً هر چیزی می‌تواند بر روی اینترنت منتشر شود، بدون آن که روند بررسی‌های لازم از سوی افراد صاحب نظر (که اساس انتشارات آکادمیک محسوب می‌شود) بر روی آن صورت گیرد. بیماران و یا پژوهشکانی که به جستجوی اطلاعات بر روی اینترنت می‌پردازند، باقیستی از این مستله آگاه باشند. در صورتی که از این مستله چشم‌پوشی کنیم، استفاده صحیح از اینترنت، نحوه دسترسی به اطلاعات را برای بیماران و پژوهشکان به نحو چشمگیری تغییر داده است و لذا مزیت بزرگی است که پژوهشکان گذشته از آن بی‌بهره بوده‌اند.

مسئولیت‌ها و انتظارات عمومی جامعه

میزان آگاهی و دانش عموم جامعه از مسائل پژوهشکی، طی چند دهه گذشته افزایش سریعی داشته است. در نتیجه، انتظارات از سیستم مراقبت‌های سلامتی به طور عمومی و از پژوهشکان به طور خاص بالا رفته است. از پژوهشکان انتظار می‌رود که در تمامی جنبه‌های در حال پیشرفت پژوهشکی ماهر باشند (علم پژوهشکی) و همچنین نیازهای عملکردی مراقبت‌های پژوهشکان نه تنها مسئول جنبه‌های عملکردی رضایت‌بیمار از ارائه شده به شمار می‌روند، بلکه مسئول رضایت بیمار از نحوه و هزینه ارائه مراقبت‌ها نیز می‌باشد.

در اغلب نواحی جهان، پژوهشکان بیش از پیش مسئول نحوه عملکرد طبی خود، براساس معیارهای استاندارد وضع شده از سوی دولت‌های فدرال و محلی محسوب می‌شوند. لزوم بستری کردن بیمارانی که هزینه مراقبت‌های سلامتی در آنها از سوی دولت و یا سایر منابع رسمی پرداخت می‌شود، مورد بررسی‌های بعدی قرار خواهد

نخواهند داشت. در بهترین حالت، پزشکان این اضطراب را به انرژی لازم جهت ادامه پیشرفت خود و بافتن توانایی‌های خود به عنوان یک پزشک مبدل خواهند ساخت. لذا پزشکان وظیفه دارند که دائمًا از راه مطالعه، حضور در کنفرانس‌ها و دوره‌های آموزشی و مشاوره با همکاران و اینترنت به دانش جدید روز دست یابند. این امر اغلب برای پزشکی گرفتار دشوار است؛ با این حال، الزام به آموزش مداوم از بخش‌های مهم پزشک بودن به شمار می‌رود و بایستی بالاترین اولویت را داشته باشد.

مدل‌های پزشکی، اغلب دانشکده‌ها برنامه درسی جدیدی با هدف تأکید بر آموزش مادام‌العمر و کسب مهارت‌های کارگروهی، مهارت‌های ارتقایی، عملکرد متقن بر سیستم و حرفة‌ای گری طراحی کرده‌اند. این مسئله و سایر جنبه‌های برنامه درسی دانشکده‌های پزشکی، اساساً اغلب مباحث ذکر شده در این فصل به شمار می‌رودند و به پزشکان امکان می‌دهند که از شایستگی به مهارت و سپس به استادی رسیده و تجربه و دانش خود را ارتقاء بخشنده.

در زمانی که میزان اطلاعات لازم جهت عملکرد به عنوان پزشکی ماهر رو به افزایش است. فشار روزافزون از همه سو محدودیت قابل توجهی بر میزان زمانی که پزشک در حال آموزش می‌تواند در بیمارستان صرف کند، اعمال می‌نماید. چنین به نظر می‌آمد که فواید تداوم مراقبت‌ها و پایش‌های طبی مربوط به بیماران در طی زمان، به تدریج با استرس ناشی از ساعات طولانی آموزش و خطاهای ناشی از خستگی طی مراقبت از بیماران رنگ می‌بازند. بنابراین محدودیت‌هایی در زمینه تعداد بیمارانی که بایستی در یک زمان بر عهده پزشک باشند، تعداد بیمارانی که طی یک روز کشیک، بایستی دیده شوند، و تعداد ساعتی که می‌توان در بیمارستان گذراند، برای پزشکان در حال آموزش وضع شدند. در سال ۱۹۸۰، پزشکان مشاغل در بیمارستان به طور متوسط بیش از ۹۰ ساعت در هفته را در بیمارستان می‌گذرانند. در سال ۱۹۸۹، میزان این ساعت‌ها به حداقلش ۸ ساعت در هفته محدود گشت. ساعت‌های اقامت در بیمارستان در فاصله سال‌های ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۸ باز هم به میزان حدود ۱۰٪ کاهش یافت. در سال ۲۰۱۰، انجمن تأیید آموزش فارغ‌التحصیلان پزشکی^۳ (ACGME) محدودیت‌های بیشتری برای ساعت‌های کار مداوم در بیمارستان برای رزیدنت‌های سال اول اعمال نمود. (۱۶ ساعت در هر شیفت) تأثیر این تغییرات همواره در حال ارزیابی است، ولی شواهد مربوط به کاهش خطاهای پزشکی در اثر این اقدامات، اندک هستند. یکی از نتایج غیرقابل اجتناب ساعت‌های کاری کمتر، افزایش تعداد موارد "سپردن" مسئولیت بیمار از یک پزشک به دیگری می‌باشد. این سپردن اغلب در برداونده انتقال بیمار از پزشکی که وی را به خوبی می‌شناسد و در زمان پذیرش بیمار را ارزیابی

پزشکان به عنوان شهر وندان جامعه

پزشک بودن یک امتیاز است. توانایی استفاده از مهارت‌های فردی جهت کمک کردن به یک انسان دیگر، حرفة‌ای شرافتمدانه به شمار می‌رود. ارتباط بین پزشک و بیمار به طور ذاتی از لحاظ توزیع قدرت نامتعادل است. با توجه به تأثیر پزشک، وی بایستی همواره از اثرات بالقوه عملکرد و گفتار خود آگاه بوده و سعی کند گرایش‌های فردی و تمايلات شخصی را کنار بگذارد تا بهترین نحوی به بیمار خود بپردازد. پزشک همچنین بایستی تا حد ممکن جهت ارتقای سلامتی و تسکین رنج‌های جامعه خویش بکوشد. رسیدن به این اهداف با ایجاد یک نمونه صحیح و ادامه مراقبت‌های ضروری آغاز می‌شود؛ حتی در صورتی که از لحاظ مالی با سود چندانی همراه نباشد.

کیمبل^۱ می‌نویسد: "نادانی به خودی خود بد است، زیرا فرد را از معاشرت با سایر افراد بآزمی دارد. فقیر بودن احتمالاً از آن هم بدتر است، زیرا فرد را به زندگی توأم با محدودیت و قناعت محکوم ساخته و زمانی برای رویاهای و مجالی برای آسودن باقی نمی‌گذارد. با این همه آتشجه به راستی از همه بدتر است، بیماری است. زیرا فرد را از هرگونه اقدامی در مورد فقر یا جهالت خود بآزمی دارد. یکی از اهداف طب و پزشکان این است که به نحوی از ناخوش شدن افراد فقیر و دردمند جلوگیری کنند."

آموختن طب

حدود ۱۰۰ سال از انتشار گزارش فلکسنر^۲ می‌گذرد؛ مطالعه‌ای اولیه که آموزش پزشکی را تغییر داد و بر اصول علمی طب و همچنین کسب مهارت‌های بالینی تأکید نمود. در عصر پیدایش اطلاعات جدید و دسترسی به آمارها و

تحقیقاتی خود و تعهد نسبت به تک تک بیماران آگاه باشند؛ منافع بیمار همواره بایستی در اولویت قرار گیرد.

بیرون کشیدن رازهای طبیعت که در تمامی اعصار فلسفه‌دان را سرگم ساخته‌اند، یافتن منابع پنهانی مربوط به عملیاتی هم دستیابی به منابع وسیع داشت که می‌توانند سریعاً جهت پیشگیری و درمان بیماری‌ها به کار روند؛ این است آرزوی‌های پزشکان.

ویلیام اوسلر ۱۹۱۹-۱۸۴۹

منابعی برای مطالعه پیشتر

- CHARAP MH et al: Internal medicine residency training in the 21st century: Aligning requirements with professional needs. *Am J Med* 118:1042, 2005
- COOKE M et al: American medical education 100 years after the Flexner Report. *N Engl J Med* 355:1339, 2006
- COUNCIL ON GRADUATE MEDICAL EDUCATION: *Thirteenth Report: Physician Education for a Changing Health Care Environment*. U.S. Department of Health and Human Services, Washington, DC
- HUNTER DJ et al: From Darwin's finches to canaries in the coal mine—mining the genome for new biology. *N Engl J Med* 358:2760, 2008
- KINGHORN WA: Medical education as moral formation: An Aristotelian account of medical professionalism. *Perspect Biol Med* 53:87, 2009
- LOSCALZO J et al: Human disease classification in the postgenomic era: A complex systems approach. *Mol Syst Biol* 3:124, 2007
- STAIGER DO et al: Trends in the hours of physicians in the United States. *JAMA* 303:747, 2010
- STRAUS SE et al: Teaching evidence-based medicine skills can change practice in a community hospital. *J Gen Intern Med* 20:340, 2005

کرده، به پزشکی دیگر که آشنایی کمتری با بیمار دارد می‌باشد. این انتقال مسئولیت حتماً باستی با دقت و امانت صورت گیرد و تمامی اطلاعات مربوط مبادله و ارائه گرددند. این مسایل تنها منحصر به پزشکان در حال تحصیل نمی‌باشند. پزشکان به طور متوسط ۵۴ ساعت در هفته در سال‌های ۱۹۹۶ تا ۱۹۹۸ و ۵۱ ساعت در هفته در سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۰۸ در مطب خود کار می‌کردند.

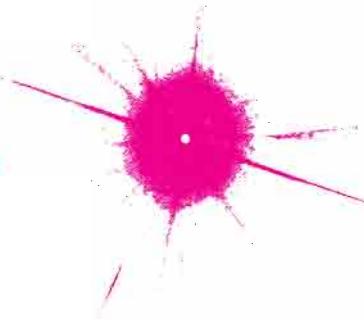
تحقیق، آموزش و کاربرد پزشک

عنوان "doctor" از کلمه لاتین "docere" به معنای "یاددادن و آموختن" مشتق شده است. پزشکان باستی اطلاعات و دانش پزشکی را با همکاران، دانشجویان پزشکی، سایر حرفه‌های مربوط به مراقبت‌های سلامتی و بیماران خود در میان بگذارند. علم پزشکی وابسته به میزان کلی دانش پزشکی است که به نوع خود براساس زنجیره بی‌نتهای از کشفیات علمی، مشاهدات بالینی، بررسی‌ها و تفاسیر مربوطه شکل می‌گیرد. پیشرفت‌های پزشکی براساس کسب اطلاعات جدید از راه تحقیق و بررسی شکل می‌گیرند، و بهبود مراقبت‌های پزشکی نیازمند انتقال این اطلاعات است. به عنوان بخشی از مسئولیت‌های اجتماعی گسترده‌تر، پزشکان باستی بیماران خود را تشویق به مشارکت در بررسی‌های بالینی تأثیرگذار شده از لحاظ اخلاقی نمایند؛ و البته این امر در صورتی است که این بررسی‌ها مضرات، ناراحتی‌ها و یا دشواری‌های بی‌موردی را به بیمار تحمیل ننمایند. هر چند، پزشکانی که به تحقیقات بالینی می‌پردازند باستی همواره از تضاد بالقوه بین اهداف

فصل ۳

تصمیم‌گیری در طب بالینی

Daniel B. Mark, John B. Wong

مقدمه

کار می‌رود. بخش سوم این فصل مروری سریع بر برخی ابزارهای EBM خواهد داشت.

■ مقدمه‌ای مختصر بر استدلال بالینی مهارت بالینی

تعریف "مهارت بالینی" به نحوی تعجب‌آور دشوار است. شطرنج استادان خود را دارد، موسیقی سازندگان هنرمند خود را دارد، ورزش قهرمانان المپیکی خود را، ولی در طب، پس از پایان آموزش و گذراندن امتحانات، هیچ آزمون دیگری جهت محکزدن عملکرد یا توانایی پزشکان وجود ندارد تا بتوان به کمک آن پزشکانی را که بیشترین میزان توانایی در عملکرد بالینی خود را دارند را شناسایی نمود. البته، همواره پزشکان محدودی وجود دارند که به عقیده همکاران خود، توانایی‌های ویژه‌ای در حل مشکلات دارند؛ نخبه‌هایی که در صورت بروز موارد بسیار دشوار یا مبهم که سایرین را سردرگم ساخته‌اند، مورد مشاوره قرار می‌گیرند. با این حال به رغم تمامی مهارت‌های ایشان، آنها عموماً قادر به توضیح روندها و روش‌هایی که جهت رسیدن به نتایج فوق العاده خود به کار می‌گیرند، نمی‌باشند. علاوه بر آن، مشخص نیست که هوشمندی تشخیصی آنها قابل تعمیم و آموزش به سایرین باشد. به این دیگر مختصصی در زمینه کار دیومیوباتی هیرتروفیک ممکن است از رزیدنت سال اولی در تشخیص و درمان بیماری با نوتروپینی، تب و افت فشار بهتر نباشد (و حتی بدتر باشد).

عموماً باور بر این است که مهارت بالینی نه تنها نیاز به

یک دانشجوی پزشکی نیاز به ۲ ساعت زمان جهت اخذ شرح حال بیمار و انجام معاینه جسمی، و ساعاتی بس طولانی تر جهت نظری بخشیدن به این اطلاعات به صورت بیانی منسجم دارد؛ از نظر وی توانایی پزشکان با تجربه جهت تصمیم‌گیری برای تشخیص و درمان در کسری از زمان، احتمالاً فوق العاده به نظر می‌رسد. آنچه عملکرد پزشکان با تجربه را از تازه کارها تمایز می‌سازد، توانایی هوشمندانه‌ای به نام "مهارت" است. بخش اول این فصل به مقدمه‌ای کوتاه در زمینه شکل‌گیری مهارت در استدلال‌های بالینی می‌پردازد.

استفاده صحیح از تست‌های تشخیصی و نتیجه‌گیری از جواب این تست‌ها با توجه به شرایط بالینی بیمار، هر دو به یک میزان برای دانشجویان دشوار هستند. یک پزشک تازه کار عموماً از رویکرد "تفنگ ساچمه‌ای" در مورد آزمایشات استفاده می‌کند، با این امید که هدف را بدون آن که واقعاً بداند آن هدف چیست، با موفقیت بزند. در مقابل، پزشک با تجربه هدفی اختصاصی در ذهن دارد و تدبیر خود را براساس آن تنظیم می‌کند. بخش دوم این فصل مروری مختصر بر برخی مفاهیم آماری پایه و مفید برای تفسیر تست‌های تشخیصی خواهد داشت. ابزارهای کمی در دسترس جهت کمک به تصمیم‌گیری بالینی نیز مورد بحث قرار خواهد گرفت.

طب مبتنی بر شواهد (EBM) (اصطلاحی است که جهت توصیف ترکیب بهترین شواهد تحقیقاتی موجود با قضاوت بالینی و تجربه پزشک)، جهت مراقبت از بیماران به

دوگانه^۱) دو نوع سیستم ادراکی عمومی را تشخیص می‌دهد. ادراک^۲(سیستم اول) منجر به قضاوت‌های آسان و سریع براساس ارتباطات حفظ شده قبلی (مثلًاً زنان آفریقایی - آمریکایی که مبتلا به آدنوباتی هیلار می‌باشند، معادل سارکوئید هستند) یا کاهش داده‌های پیچیده به کمک الگوهای شناختی و سایر روش‌های ابتکاری می‌گردد. عموماً پژوهشک قابل به توضیح نحوه انجام این قضاوت‌های نامی باشد. تحلیل (سیستم دوم) که نوع دیگر استدلال در مدل روند دوگانه محسوب می‌شود، آهسته، روشمند و دشوار است. البته این موارد، حدود ایده‌آل طیف مدارم ادراکی به شمار می‌دهند. نحوه عملکرد این سیستم‌ها در تصمیم‌گیری‌های دشوار مختلف و نحوه تفاوت آنها بین متخصصین و تازه کارها هنوز مورد بحث است. بررسی‌های زیادی نیز در مورد میزان بروز خطای قضاوت، در هر یک از این سیستم‌ها انجام یافته‌اند.

شناسایی الگوها^۳ نوعی روند شناختی پیچیده است که به نظر می‌رسد عمدتاً از نوع ادراکی باشد. یک فرد می‌تواند صورت سایر افراد، نزد یک سگ یا مدل یک اتومبیل را تشخیص دهد، بدون آن که الزاماً قادر به توصیف جنبه‌های اختصاصی مربوط به تشخیص آنها باشد. به نحوی مشابه، پژوهشکی مجرب نیز اغلب الگوی تشخیصی را که با آن بسیار آشناست، پس از اندکی بودن در کنار مربیض در می‌یابد. دانشجوی تازه کار که چنین مجموعه ذخیره شده‌ای از الگوهای تشخیصی گذشته ندارد، بایستی از الگوی دشوار تحلیلی و همچنین جمع آوری داده‌های مختلف جهت رسیدن به تشخیص استفاده کند.

سه متن کوتاه زیر در مورد بیماری با هموپتزی، سه نوع الگوی مختلف را به نمایش می‌گذارند:

مردی ۴۶ ساله با شکایت اصلی هموپتزی به متخصص داخلي خود مراجعه می‌کند. وی از سایر جهات سالم است، سیگار نمی‌کشد و ظاهرآ در حال بهبود از یک برونشیت ویروسی می‌باشد. در این بیمار، الگوی بیان شده نشانگر آن است که برونشیت حاد عامل مقادیر ناچیز رگه‌های خونی مشاهده شده از سوی بیمار در خلط می‌باشد. در این حالت، انجام یک گرافی قفسه

ابعاد شناختی و ترکیب اشارات کلامی و بینایی و اطلاعات مربوطه دارد، بلکه شامل مهارت‌های حرکتی پیچیده‌ای که برای اقدامات و بررسی‌های تهاجمی و غیرتهاجمی ضروری هستند، نیز می‌باشد. علاوه بر آن، توانایی برقراری ارتباط مؤثر با بیماران و کارکردن به نحوی کارا با سایر اعضای تیم پژوهشکی نیز جهت کامل کردن مهارت بالینی الزامی است. با این حال، در این فصل ما عمدتاً به اجزای ادراکی (استدلال بالینی) به ویژه در زمینه تشخیص می‌پردازیم. توجه ما عمدتاً براساس دو عامل استوار است. نخست این که مهم‌ترین "اقدامات" در طب بالینی، جراحی یا تجویز داروها نیست، بلکه قضاوت (هم تشخیص و هم درمانی) محسوب می‌شود که تمامی سایر مراقبت‌های طبی از آن سرچشمه می‌گیرند. دوم آن که گرچه تحقیقات مربوط به مهارت بالینی نسبتاً اندک هستند، ولی اغلب در زمینه تصمیم‌گیری‌های تشخیصی انجام شده‌اند. میزان تحقیقات انجام شده در زمینه تصمیمات درمانی و یا مهارت‌های تکنیکی در زمینه اجرای اقدامات طبی بسیار کمتر است.

دشواری آشکار مربوط به مطالعه مهارت بالینی این است که این روند در مغز پژوهشکان روی می‌دهد و لذا به سادگی قابل مشاهده نیست. علاوه بر آن، پژوهشکان ممکن است حتی از نحوه رویکرد خود در اغلب موارد بی‌خبر باشند و لذا قادر به توصیف روندهایی که مورد استفاده قرار می‌دهند، نباشند. جهت غلبه بر این مشکل، شاخته‌ای از تحقیقات بر این موضوع تعریک یافته که چگونه پژوهشکان بایستی به صورت تشخیصی استدلال کنند، نه این که چگونه آنها به راستی استدلال می‌کنند. علاوه بر آن، به دلیل دشواری تحقیقات تجربی در این زمینه، بخش عمده آن چه در مورد استدلال بالینی می‌دانیم، از مطالعات تجربی انجام شده در زمینه رفتارهای غیرپژوهشکی در زمینه حل مشکل به دست آمده‌اند. این امر تحت تأثیر اقدامات مهم انجام شده از سوی روان‌شناسی شناختی، جامعه‌شناسی، آموزش طبی، اقتصاد، آمار و قوانین دادگاهی قرار دارد. با این حال، با توجه به تفاوت دیدگاه‌ها، هیچ مدل بالینی منسجم و منفردی برای استدلال بالینی وجود ندارد و اغلب، اصطلاحات و مدل‌های مختلفی برای پدیده‌های مشابه به کار می‌روند.

استدلال ادراکی و استدلال تحلیلی

یکی از مدل‌های استدلالی مفید معاصر (تئوری روند

قرار می‌گیرد که موفق نبوده است. در اتوپسی وی انفارکت میوکارد در دیواره خلفی و لخته‌ای تازه در شریان کرونری راست که دچار آتروواسکلروز است، مشاهده می‌شود. مشکل کجا بود؟ پزشک، حتی قبل از شروع به اخذ شرح حال، براساس ظاهر بیمار چنین نتیجه گرفته بود که شکایت وی جدی نیست. بنابراین وی مطمئن بود که می‌تواند با استفاده از پروتکل ارزیابی عفونت تنفسی فوقانی، معاینه‌ای مختصر و متمرکز (به جای در نظر گرفتن محدوده وسیع تری از احتمالات و انجام تست‌های مناسب جهت قبول یا رد فرضیه اولیه) انجام دهد. به طور اختصاصی، با تمرکز بر عفونت تنفسی فوقانی، پزشک نتوانست شرح حال کاملی در مورد سابقه تنگی نفس بگیرد (که در حقیقت علامت بیماری بسیار جدی بود) و از جستجو برای علایمی که می‌توانستند وی را به تشخیص صحیحی برسانند، غفلت کرد.

راههای فرعی و تخمین‌های ادراکی، که گاهی اوقات از آنها به عنوان روش‌های ابتکاری^۱ یاد می‌شود، نوع دیگری از روندهای ذهنی و ادراکی هستند که می‌توان از آنها جهت درک نحوه حل کردن مشکلات بالینی پیچیده‌ای که هر روز با آنها روبرو هستیم، توسط متخصصین استفاده کرد. بررسی‌های اولیه در زمینه استفاده از روش‌های ابتکاری در حل مسئله، عمده‌تاً به صورت تجارب آزمایشگاهی بر روی دانشجویان روان‌شناسی انجام شدند. هدف از برنامه تحقیقاتی فوق، بررسی درک آماری موضوعات ذکر شده در مورد قوانین آمار بود، تا نحوه انحراف این شناخت‌ها را شناسایی کنند. بنابراین مباحثت مربوط به استفاده از روش‌های ابتکاری در تصمیم‌گیری‌ها عمده‌تاً به خطاهای ناشی از استفاده از این روش‌ها (و نه فواید آنها) توجه می‌کنند. گرچه روش‌های ابتکاری متعددی وجود دارند که احتمالاً با استدلال بالینی مرتبط هستند، تنها چهار مورد از آنها در اینجا ذکرمی‌شوند.

زمانی که یک بیمار خاص مورد بررسی قرار می‌گیرد، پزشکان اغلب احتمال یکی بودن جنبه‌های بالینی بیمار را، با علایم مربوط به تشخیص مفروض از سوی خود ارزیابی می‌کنند. به بیان دیگر، پزشکان به دنبال تشخیصی می‌گردند که ظاهراً بیمار مثالی از آن به نظر می‌رسد؛ این میانبر

سینه می‌تواند خیال پزشک را از نبود بیماری زمینه‌ای جدی تری راحت سازد.

در مورد دوم، بیمار مردی ۴۶ ساله با همان شکایت است که ۱۰۰ بسته در سال سیگار می‌کشد، سرفه خلط‌دار در صبح زود دارد و مواردی از خلط خونی را مشاهده نموده است. این بیمار الگویی نشانگر کارسینوم ریه دارد. در نتیجه علاوه بر گرافی قفسه سینه، پزشک درخواست بررسی سیتولوژی خلط کرده و بیمار راجهٔ انجام CT اسکن قفسه سینه ارجاع می‌دهد.

در حالت سوم، مردی ۴۶ ساله با همویتی که از کشوری در حال توسعه مراجعت کرده معاینه می‌شود. پزشک درخواست اکوکاردیوگرام می‌کند، زیرا گمان می‌کند نوعی سوحل ملایم دیاستولی در (رأس) آپکس قلب شنیده است که علامت تنگی روماتیسمی در پیچه میترال است.

اشتباه اصلی در این روش، که ناشی از تکیه بر استفاده آزادانه از شناسایی الگوها در تشخیص است، ختم زودرس بررسی‌ها می‌باشد: در این حالت پزشک نتیجه می‌گیرد که تشخیص صحیح را می‌داند و لذا جمع آوری داده‌ها را (که ممکن است الگوی اولیه را زیر سؤال ببرد) ادامه نخواهد داد. مثال فرضی زیرا رادر نظر بگیرید: مردی ۴۵ ساله با سابقه ۳ هفته‌ای علایم شبیه آنفلوآنزا در اثر عفونت تنفسی فوقانی همراه با تنگی نفس و سرفه خلط‌دار به پزشک خود مراجعه می‌کند. براساس شکایات ذکر شده، پزشک یک "فرم بررسی عفونت تنفسی فوقانی" برداشت و اطلاعات کسب شده از بیمار را که می‌تواند در بهبود کیفیت و کارایی مراقبت‌ها مؤثّر باشد، یادداشت می‌کند. پزشک سریعاً مراحل معاینه را کامل کرده و به ویژه به فقدان تب و سمع طبیعی صدای‌های قفسه سینه اشاره می‌کند. وی سپس نوعی آنتی‌بیوتیک برای برونشیت احتمالی بیمار تجویز کرده و به وی یاد می‌دهد که جهت رفع هیپروتیلاسیون چگونه در یک کیسه کاغذی نفس بکشد؛ سپس بیمار را با اطمینان دادن به این که مشکل وی جدی نیست به منزل می‌فرستد. پس از گذراندن شی سخت و بی خواب همراه با تنگی نفس قابل توجهی که با تنفس در کیسه بهبود نمی‌یافتد، بیمار دچار تهوع و استفراغ شده و سپس از حال می‌رود. بیمار به بخش اورژانس منتقل شده و با تشخیص ایست قلبی تحت احیاء

تجارب جدیدتر آسان‌تر به یاد آورده می‌شوند ولذا تأثیر بیشتری بر روی قضاوت بالینی خواهند داشت.

سومین راهکار شناختی که کاربرد شایعی دارد، روش کشف از روی لنگر انداختن^۳ نام دارد؛ این روش از یک نقطه آشنا (لنگر) به عنوان محل شروع استفاده کرده و براساس آن احتمال تشخیص در موارد جدید را امکان‌پذیر می‌سازد. این روش ابزاری قوی برای تشخیص محسوب می‌شود ولی ممکن است به غلط به کار رود. به عنوان مثال، ممکن است پژوهشکی احتمال بیماری شریان‌های کرونری (CAD) را پس از تست ورزشی مثبت به کمک تالیوم، بسیار بالا تشخیص دهد؛ این امر به این جهت است که پیش‌بینی بیماری به نتایج تست وابسته است. (تست مثبت = احتمال بالای CAD) با این حال، همان طور که جلوتر خواهیم گفت، در صورتی که تصویر (زمینه) بالینی بیمار مورد بررسی نشانگر احتمال پایین CAD باشد، این نتیجه گیری غلط خواهد بود (زن ۳۰ ساله بدون عامل خطرساز) همان گونه که در این مثال بیان شد، "لنگرها" الزاماً برابر با احتمال زمینه‌ای بیماری نیستند.

روش چهارم که روش کشف از روی سهولت^۴ نام دارد، بیان می‌دارد که پژوهشکان بایستی از ساده‌ترین توضیح ممکن که به حد کافی علایم بیمار و یافته‌های مربوطه را توجیه می‌کند، استفاده کنند (Occam's razor) گرچه این اصل جالب و اغلب مفید است، بایستی به خاطر داشت که هیچ اساس بیولوژیکی ای برای آن وجود ندارد.

پژوهشکان با تجربه در صورتی که با مشکلی پیچیده و پیامدهای با جنبه‌های مهم و ناآشنا روپرتو شوند، در اغلب موارد از روند استدلال تحلیلی (Syllepticism دوم) استفاده می‌کنند. در چنین شرایطی، پژوهشک به نحوی روشنمندانه تر عمل می‌کند؛ روشی که آن را مدل استدلالی فرضیه‌ای استقری^۵ می‌نامند. از ابتداء، پژوهشک با تجربه در حال شکل‌دهی، اصلاح و رد فرضیه‌های تشخیصی می‌باشد. سؤالاتی که وی ضمن اخذ شرح حال می‌پرسد براساس فرضیه‌هایی است که وی در آن زمان در نظر دارد. حتی معاینه جسمی نیز با توجه به سؤالات اختصاصی انجام

ادراکی را روش کشف از روی تظاهرات بیماری^۱ می‌نامند.

این روش معادل شناسایی الگوها محسوب می‌شود. با این حال، در صورت وجود دو گروه تشخیصی (یا بیشتر) که می‌توانند عامل علایم بیمار باشند، پژوهشکانی که از روش فوق استفاده می‌کنند در صورت غفلت از شیوع زمینه‌ای این تشخیص‌ها (به ویژه احتمال بروز زمینه‌ای) ممکن است به نتایج اشتباہی برسند. بیماری مبتلا به درد پلورتیک قفسه سینه، تنگی نفس و تب خفیف را در نظر بگیرید. پژوهشک باستی پنومونی حاد و آمبولی حاد ریوی را به عنوان دو تشخیص جدآگانه اصلی در نظر بگیرید. طبق روش کشف از روی تظاهرات بیماری، پژوهشک باستی هر دو احتمال تشخیص فوق را به یک میزان در نظر بگیرد، در حالی که این اقدام در صورتی که پنومونی در جمعیت زمینه‌ای شایع تر باشد، نادرست است. همچنین باستی در نظر داشت که الگوهای مبتنی بر تجربه کمتر با تعداد اندکی از بیماران، اعتبار کمتری نسبت به تجربه کمتر با تعداد اندکی از بیماران، دارند؛ عدم توجه به این مسئله ممکن است منجر به اشتباه گردد.

راهکار اذرآکی دیگری که به طور رایج مورد استفاده قرار می‌گیرد، روش کشف از روی در دسترس بودن^۶ است و مربوط به قضاوت‌هایی است که براساس سهولت به یادآوردن موارد مشابه یا نتایج مشابه قبلی انجام می‌گیرند. به عنوان مثال، یک پژوهشک با تجربه ممکن است ۲۰ بیمار سالخورده را که طی چند سال گذشته به دلیل تنگی نفس بدون درد با شروع حاد معاینه کرده و در نهایت تشخیص آنها MI حاد بوده است، به خاطر آورده. در حالی که پژوهشک تازه کار احتمالاً قبل از در نظر گرفتن و تشخیص علل قبلی، زمان زیاد و بالارزشی را صرف جستجوی علایم ریوی خواهد کرد. در این حالت، الگوی بالینی بیمار با الگوی مورد انتظار در زمینه MI حاد همخوانی ندارد، ولی تجربه در زمینه این تظاهر غیرممکن، همراه با توانایی به یادآوردن موارد مشابه، می‌تواند پژوهشک را به سمت تشخیص راهنمایی کند.

خطاهای موجود در این روش، ممکن است ناشی از خطاهای متعدد در روند به یاد آوردن باشند. به عنوان مثال، به یاد آوردن مشکلات فاجعه‌بار نادر احتمالاً قوی تر بوده و بیشتر از ازرس واقعی آنهاست (مثلاً بیماری باکلودرد که در نهایت لوكمی داشته و یا ورزشکار جوانی با درد پا که در نهایت مشخص شد مبتلا به سارکوم است). همچنین،

1- representativeness heuristic

2- availability heuristic

3- anchoring heuristic

4- Simplicity heuristic

5- hypothetico-deductive model of reasoning

می‌گیرد. آیا طحال بزرگ شده است؟ کبد چقدر بزرگ شده است؟ آیا در دنک است؟ آیا توده یا ندول قابل لمس در کبد وجود دارد؟ هر پرسش توجه فرد معاینه کننده را به حذف تمامی داده‌های دیگر جلب می‌کند، مگر آن که پاسخ داده شود و به وی اجازه دهد تا به سؤال اختصاصی بعدی

بپردازد. هر فرضیه تشخیصی، زمینه‌ای برای دنبال کردن اقدامات تشخیصی فراهم آورده و پیش‌بینی‌های قابل بررسی ارائه می‌دهد. به عنوان مثال در صورتی که کبد بزرگ و بسیار در دنک در معاینه جسمی ناشی از هپاتیت حاد باشد (فرضیه)، تست‌های عملکردی اختصاصی مربوط به کبد باستی بالا باشند (پیش‌بینی). در صورتی که نتایج تست‌ها طبیعی باشند، فرضیه باستی رد شده و یا به میزان قابل توجهی اصلاح گردد.

یافته‌های منفی اغلب نادیده گرفته می‌شوند، ولی به اندازه یافته‌های مثبت در ایجاد و بهبود فرضیه‌های تشخیصی اهمیت دارند. احسان نازارحتی در قسمه سینه که در اثر فعالیت در یک بیمار فعال، تشدید و یا تحریک نمی‌شود، احتمال وجود بیماری ایسکمیک و مزمن قلبی را به عنوان علت زمینه‌ای کاهش می‌دهد. فتدان تاکی کارדי در حالت استراحت و عدم بزرگی غده تیروئید، احتمال پرکاری تیروئید را در بیماری با فیبریلاسیون حمله‌ای دهليزی پایین می‌آورد.

شدت بیماری نیز نقش مهمی در ملاحظات عمده مربوط به شیوع بیماری و سایر مسائل ذکر شده دارد. به عنوان مثال، پزشکان آموخته‌اند که به صورت روتین دیسکسیون آنورت را به عنوان یکی از علل احتمالی در ناگهانی و شدید قسمه سینه در کنار MI در نظر بگیرند، حتی اگر شرح حال تیپیک دیسکسیون با MI متفاوت باشد و شیوع آن نیز سیار کمتر باشد (فصل ۲۴۸) این توصیه براین اساس است که یافتن تشخیصی نسبتاً نادر ولی کشنده مانند دیسکسیون آنورت بسیار دشوار است، مگر آن که صریحاً به عنوان یک الزام تشخیصی در نظر گرفته شود. در صورتی که پزشک نتواند جنبه‌های اختصاصی مربوط به دیسکسیون را در شرح حال بباید و در معاینه فشار خون در هر دو بازو برابر بوده و نیضه‌ها غایب نباشند، وی می‌تواند با خیالی آسوده فرضیه وجود دیسکسیون آنورت را کنار بگذارد. هر چند، اگر گرافی قسمه سینه نشانگر عریض بودن مدیاستن باشد، این فرضیه مجددًا قوت می‌باید و باستی تستی

تشخیصی (مثال CT اسکن قفسه سینه، و یا اکسی ترانس ازو فاژیال) جهت ارزیابی دقیق تر آن انجام شود. در شرایط غیر اورژانس، شیوع سایر تشخیص‌های بالقوه باستی نقشی بسیار آشکارتر در شکل‌گیری فرضیه‌های تشخیصی داشته باشد.

دانشمندان علوم ادراکی که روندهای فکری را در میان پزشکان مجبور بررسی می‌کنند، مشاهده کرده‌اند که این پزشکان داده‌ها را به صورت بسته‌ها یا "تکه‌هایی" در حافظه خود ذخیره کرده و با ترکیب و دستکاری آنها فرضیه‌های تشخیصی خود را می‌سازند. از آنجایی که حافظه کوتاه مدت تها قادر به حفظ ۷ تا ۱۰ مورد در یک زمان می‌باشد، تعداد بسته‌هایی که می‌توان به نحوی فعلی در روند فرضیه‌سازی به کار گرفت نیز محدود است. بنابراین راههای فرعی ادراکی که در بالا ذکر شدند می‌توانند نقشی کلیدی در ایجاد فرضیه‌های تشخیصی داشته باشند؛ فرضیه‌هایی که اغلب آنها به همان سرعت که ایجاد می‌شوند، رد خواهند شد (این مسئله نشان می‌دهد که تمایز بین استدلال ادراکی و تحلیلی، قراردادی و ساده ولی مفید می‌باشد).

تحقیقات مربوط به مدل استدلال فرضیه‌ای - استقرایی دشواری‌هایی در زمینه نحوه انتراق پزشکان مجروب و تازه کاربه همراه دارند. این امر منجر به بررسی نحوه سازمان‌دهی اطلاعات در پزشکان ماهر، به جای بررسی روندهای حل مسئله در آنان گشته است. مثلاً تشخیص ممکن است براساس شباهت موارد جدید به نمونه‌های شخصی قبلی (مثال‌ها) صورت گیرد. پزشکان ماهر ذخیره وسیع‌تری از موارد قبلی (مثال حافظه تصویری در رادیولوژی) دارند. در مدل‌های اولیه و مطلق مربوطه به اطلاعات، پزشکان صرفاً بر موارد اختصاصی تکیه نمی‌کنند، بلکه مدل‌ها یا شبکه‌های مفهومی ماهرانه‌ای از بیماری‌ها می‌سازند تا برآسانس آن به نتیجه برسند. بنابراین، مهارت به معنای توانایی بیشتر جهت مرتبط ساختن علائم، نشانه‌ها و عوامل خطرساز به یکدیگر؛ مرتبط ساختن یافته‌های به تشخیص‌های احتمالی؛ و شناسایی اطلاعات لازم جهت تأیید تشخیص می‌باشد. به تازگی، تئوری "اثر مبهم"^۱ تاکید بیشتری بر شهودگرایی نموده است؛ در این روش

آموزش و تجربه پزشک می‌باشد. آشکار است که پزشکان اگر با "شواهد" آشنایی نداشته باشند، نمی‌توانند مطابق طب مبتلى بر شواهد عمل کنند. همان طور که انتظار می‌رود، متخصصین بهتر از پزشکان عمومی با شواهد مربوط به تخصص خوش آشنا هستند. جراحان معمولاً نسبت به پزشکان بالینی در زمینه توصیه به جراحی مشتاق‌تر هستند، زیرا باور آنها به اثرات مفید جراحی بسیار قوی تراز سایر پزشکان می‌باشد. به نحوی مشابه، متخصصین قلب و عروق که در زمینه روش‌های تهاجمی آموزش دیده‌اند، بسیار بیشتر از سایر متخصصین قلب و یا پزشکان عمومی، بیماران دچار درد قفسه سینه را برای انجام کاتریزاسیون تشخیصی ارجاع می‌دهند. باورهای پزشک که موجب این عملکردهای متفاوت می‌شوند، براساس تجارب شخصی، بازیابی اطلاعات و تفسیر شواهد طبی موجود شکل گرفته‌اند. به عنوان مثال، احتمال تجویز داروهای ACEI^۱ برای نارسایی قلبی در متخصصین نارسایی قلبی بسیار بالاتر است، زیرا آنها به هدف از درمان آشنا‌تر هستند (که براساس مطالعات بالینی بزرگ تعیین می‌شود)، آشنایی بیشتری با داروهای اختصاصی دارند (شامل دوزها و اثرات جانبی آنها) و احتمال واکنش بیش از حد آنها به مشکلات قابل پیش‌بینی طی درمان (مانند افزایش کراتینین و یا افت فشار علامت‌دار) پایین‌تر است. مطالعه جالب دیگری گسترش وسیع پذیرش آنتی‌بیوتیک درمانی را برای بیماری اوسر پیتیک، پس از انتشار وسیع شواهد مربوط در مقالات پزشکی نشان داده است. برخی متخصصین گوارش درمان جدید را قبل از یافتن شواهد آشکار آغاز نمودند (که احتمالاً نشانگر رویکردی تهاجمی در عملکرد آنهاست)، در حالی که برخی آن را با تأخیر به کار گرفتند (رویکردی محافظه کارانه، که در این تحقیق در پزشکان مسن تر دیده شد). در نهایت، متخصصین داخلی سال‌ها دیرتر از متخصصین گوارشی این روش را به کار گرفتند.

مثالی از اثرات ترکیبی بر عوایق بیماران پس از قبول سریع شواهد مربوطه را می‌توان در اضافه کردن اسپریونلاکتون (نوعی آناتاکونیست گیرنده آلدوسترون) به رژیم دارویی بیماران مبتلا به نارسایی قلبی سیستولیک مشاهده نمود. در مطالعه بالینی، بزرگ و کاملی که در سال

مهارت شامل توانایی استخراج اصل مطلب یا عصاره تشخیصی لازم، از راه پردازش اطلاعاتی کمتر و کنار گذاشتن داده‌های فرعی، ضمن تأکید بر حافظه و معنا و یا شناسایی و بازیابی می‌باشد.

گرچه هیچ تئوری منفردی در زمینه جنبه‌های کلیدی مهارت در تشخیص طبی ارائه نشده است، پزشکان ماهر نسبت به تازه کارها، دانش بیشتری در مورد مسائل مختلف دارند و مجموعه بزرگ‌تری از ابزارهای ادراکی جهت استفاده طی حل مسئله در اختیار دارند. یکی از تعاریف مهارت، نشانگر توانایی تمیز موارد مهم بالینی می‌باشد. حفظ کردن به تنهایی کافی نیست؛ بلکه مهارت کافی، نیازمند داشتی کاربردی در زمینه احتمالات تشخیصی و جنبه‌های متمایز آنها از یکدیگر می‌باشد. آنچه به درستی مشخص نیست، امکان وجود یک برنامه آموزشی که پیشرفت یک تازه کاربه سمت پزشکی ماهر را تسريع بخشد و یا امکان وجود سطحی بالا و مشترک از مهارت در میان پزشکان متفاوت می‌باشد. در حال حاضر چنین پیشنهاد می‌شود که رویکردی ترکیبی به استدلال بالینی، با تأکید بر اهمیت هر دو استراتژی استدلالی ادراکی و تحلیل به دانشجویان ارائه گردد و لذابه اعطاف بیشتر آنان در کاربرد هرگونه روش استدلالی خاص جهت غلبه بر ضعف‌های تشخیصی یاری رساند.

■ تعدیل‌کننده‌های مهم تصمیم‌گیری در پزشکی

بیش از یک ده تحقیق در زمینه انواع الگوهای عملکردی در میان پزشکان، نیروهای زیادی را که شکل دهنده تصمیمات بالینی هستند آشکار ساخته است. این عوامل را می‌توان از لحاظ مفهومی به سه گروه همبושاننده تقسیم کرد: (۱) عوامل مربوط به ویژگی‌های فردی و نحوه عملکرد پزشکان، (۲) عوامل مربوط به سیستم عملکردی مربوطه، و (۳) عوامل مربوط به انگیزه‌های اقتصادی.

عوامل مربوط به نحوه عملکرد

یکی از نقش‌های کلیدی پزشک در مراقبت‌های طبی این است که به عنوان نماینده بیمار عمل کرده و از فراهم شدن مراقبت‌های ضروری در عالی ترین سطح کیفیت اطمینان حاصل نماید. عواملی که بر این نقش مؤثرند، شامل دانش،